

Ympäristövastuu Vantaalla

Raportti 2025–2026

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan katsaus.....	3
Johdanto.....	4
Yleinen kehitys.....	5
Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen.....	9
Hiilineutraali energia.....	18
Materiaalien elinkaari ja kiertotalous.....	25
Monimuotoinen luonto.....	34
Vastuullinen Vantaa	43
Hiilinielut ja kompensatio.....	55
Yhteenveto.....	56
Liite 1: Ilmoitukset ympäristöhaitoista	59
Liite 2: Ympäristöindikaattorit.....	60

Julkaisija: Vantaan kaupunki, Ympäristökeskus
Tekijät: Marja Vuorinen, Riikka Virta (toim.)
Kansikuva: Taija Timonen
Taitto: Tarja Starast

Kaupunginjohtajan katsaus

Vantaan ympäristövastuuraaportissa tarkastelemme ympäristötyön kehitystä, nostaen esiin sekä onnistumisia että edelleen kirittäviä teemoja. Vuonna 2025 olemme ottaneet monta askelta kohti ympäristökestävyyttä. Haluan nostaa erityisesti esiin kaksi merkittävää harppausta kohti kestävämpää tulevaisuutta.

Vuonna 2025 Vantaalla tehtiin historiallinen päätös ratikan rakentamisesta. Ratikka tekee kaupunkiympäristöstä toimivampaa ja viihtyisämpää, mutta se myös mahdollistaa kestävien liikkumismuotojen osuuden kasvun. Näin se voi vähentää päästöjä ja muita tieliikenteen haittoja. Kuten tästä raportista voimme lukea, tieliikenne on kasvihuonekaasupäästöjen merkittävin yksittäinen päästölähde, joten kestävää liikkumista ja kaupunkirakenteen vähähiilisyyttä edistävät toimet ovat ratkaisevassa roolissa ilmastokestävyydessä.

Raportissa esitellään toimenpiteiden lisäksi hyviä esimerkkejä kaupungin eri toimialoilta. Vuonna 2025 otettiin harppaus kohti luontoposiitivisuutta ottamalla käyttöön luonnon heikentymättömyyden malli kaavoituksessa. Vantaa on edelläkävijä luontoposiitivisuuden edistämisessä ja toteutamme ensimmäisenä kaupunkina luonnonsuojelulain mukaisen kompensaation eli luontohaittojen hyvityksen. Jatkossa Vantaa pyrkii siihen, että kaikkien uusien asemakaavojen aiheuttamat mahdolliset luontohaitat hyvitetään. Ensisijaista on tietysti luontohaittojen ennalta ehkäiseminen ja välttäminen, mutta myös luontohaittojen hyvitys ja luontoarvojen lisääminen on välttämätöntä.

Tavoite luontoposiitivisuudesta on nyt kirjattu myös Vantaan uuteen strategiaan, joka hyväksyttiin alkuvuodesta 2026. Uudessa strategiassa vahvistettiin myös kaupungin sitoutuminen

kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja ilmastokestävyyden edistämiseen. Parhaillaan laadittavassa ympäristöohjelmassa tarkennetaan tavoitteita ja polkua kohti tavoitteita: tavoitteiden toteuttaminen edellyttää määrätietoista toimenpiteitä ja pitkäjänteistä kehittämistä.

Kaupungeilla on merkittävä rooli kestävän yhteiskunnan rakentamisessa ja kuntalaisten kestävän elämäntavan mahdollistamisessa. Vuosi 2025 on jälleen osoittanut, kuinka tärkeää on Vantaan kaupungin sitoutuminen ympäristövastuulliseen toimintaan ja jatkuva työ kohti kestävää tulevaisuutta. Vaikka elämme haastavia aikoja, Vantaalla on löydetty uusia tapoja edistää ympäristöystävällisiä ratkaisuja.

Tämän raportin myötä haluan korostaa, että jokainen vantaalainen on osa kestävyysmurrosta. Yhteisöllisyys ja rohkeat päätökset ovat tehneet mahdolliseksi sen, että Vantaa on edelläkävijä ympäristövastuullisessa kaupunkikehityksessä. Meidän tehtävämme on huolehtia ympäristöstämme – sillä kun pidämme huolta luonnosta, se pitää huolta meistä. Kiitos kaikille teille, jotka olette mukana rakentamassa kestävää ja viihtyisää Vantaata.

Vantaalla 11.5.2026

Pekka Timonen
kaupunginjohtaja

Johdanto

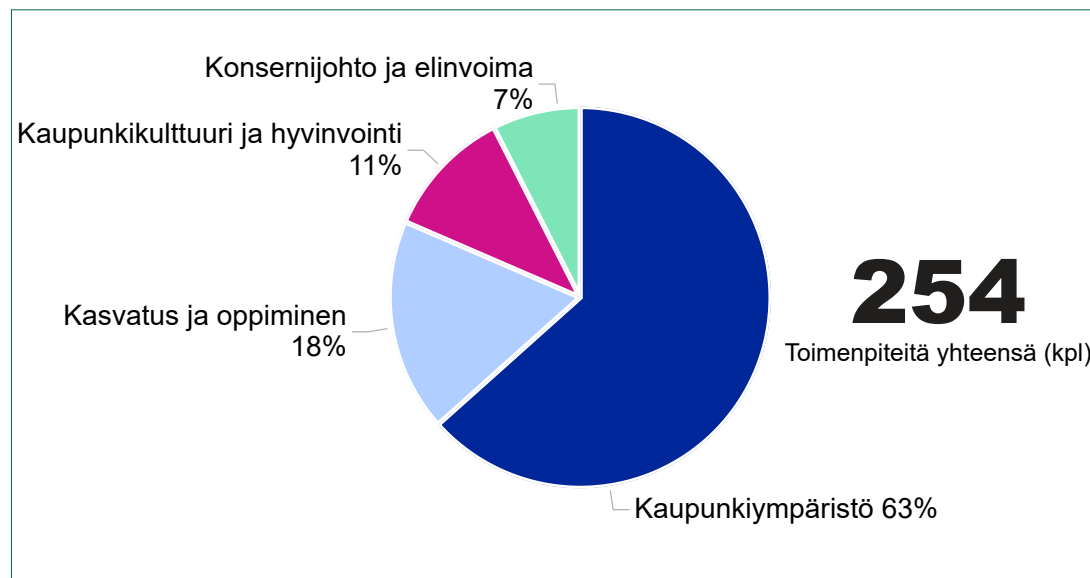
Tämä ympäristövastuuraportti kokoaa yhteen Vantaan keskeisen ympäristötyön ja kehityksen vuosilta 2025–2026. Tiekartan toimenpiteiden toteuma raportoidaan Vantaan Ympäristövahdilla, ja toimenpiteiden etenemisestä tehdään kooste Ympäristövastuuraporttiin. Etenemistä seurataan myös tiekartan mittareiden avulla.

Raportissa kerrotaan esimerkkien avulla niistä hyvistä teoista, joita resurssiviisauden edistämiseksi on Vantaalla tehty. Ympäristövastuu Vantaalla -raportti on jäsennelty resurssiviisauden tiekartan kaistojen mukaan: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa sekä Hiilinielut ja kompensointi. Kokonaisuus tarjoaa ajantasaisen tilannekuvan päätöksenteon, suunnittelun ja viestinnän tueksi sekä suuntaviivoja työn jatkamiselle vuosina 2026–2029.

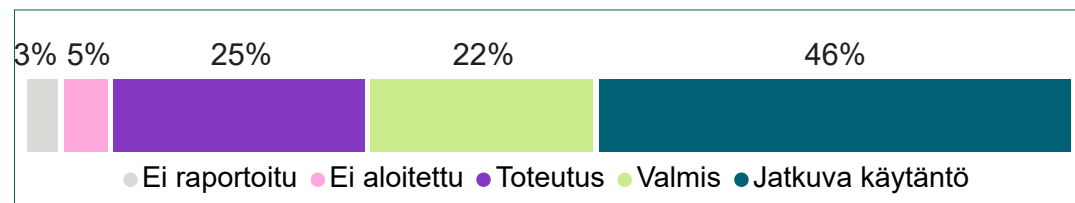
Suurin osa toimialojen toimenpiteistä on lähtenyt käyntiin ja edennyt suunnitelmien mukaan. Joidenkin toimenpiteiden aloittamista on jouduttu siirtämään eteenpäin tai tavoitteita tarkistamaan.

Ympäristövastuuraportti 2025–2026 on toimitettu kaupungin ympäristökeskuksessa, mutta sisällön tuottamiseen ja tekstien kirjoittamiseen on osallistunut suuri joukko kaupungin työntekijöitä.

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Yleinen kehitys

Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen kehitys

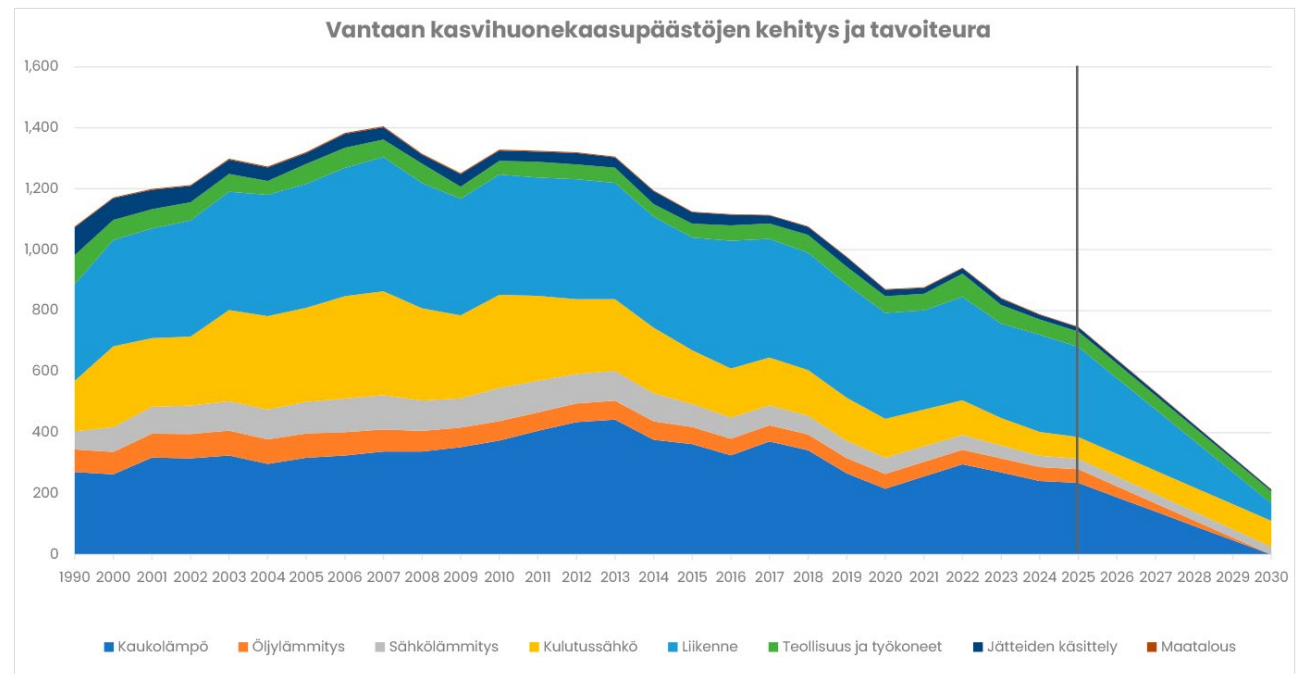
Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 (strategiakausi 2021–2025). Tavoite tarkoittaa ilmastoa lämmittävien päästöjen vähentämistä 80 prosentilla vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja jäljelle jäävien päästöjen kompensoimista (Resurssiviisauden tiekartan 2021–2025 mukaan).

HSY laskee pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuosittain. Päästölaskenta kattaa Vantaan alueella syntyneet lämmityksen, kulutussähkön, liikenteen, maatalouden, teollisuuden ja jätteiden käsittelyn päästöt eli niin sanotut alueperustaiset päästöt.

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat viisi prosenttia vuodesta 2024 vuoteen 2025. Päästöt vähenivät kaikilla sektoreilla ja olivat yhteensä 747 hiilidioksidiekvivalenttikilotonnia (CO₂-ekv). Suurimmat päästösektorit vuonna 2025 olivat liikenne ja kaukolämpö. Liikenteen päästöt laskivat seitsemän prosenttia ja kaukolämmön kolme prosenttia.

Asukaskohtaiset päästöt laskivat kuudella prosentilla vuodesta 2024 vuoteen 2025. Vuonna 2025 päästöt asukasta kohti olivat 3 kt CO₂-ekv.

Tähän mennessä päästöt ovat laskeneet yhteensä noin 31 prosenttia vuoden 1990 tasosta.

Lähde: HSY

Päästöbudjetti

Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta 2030 seurataan vuosittain laadittavan päästöbudjetin avulla, jossa seurataan päästöjen vähenemistä strategiakauden alusta verrattuna hiilineutraaliusskenaarioon.

Kuluneella strategiakaudella vuodesta 2020 vuoteen 2025 Vantaan vuosittaiset alueelliset päästöt vähenivät, mutta huomattavasti tavoiteltua vähemmän.

Merkittävin päästövähennys on tapahtunut sähköntuotannossa. Vaikka sähkön kulutus on kasvanut, sähkölämmityksen ja kulutussähkön päästöt ovat laskeneet tavoiteltua nopeammin. Pääsyyinä on valtakunnallisen sähköntuotannon puhdistuminen.

Vuodesta 2020 vuoteen 2025 liikenteen päästöt vähenivät, mutta vähennys jäi noin kolmasosaan tavoitellusta. Toiseksi suurimman päästösektorin, kaukolämmön, päästöt vähenivät vuodesta 2024 vuoteen 2025, mutta kasvoivat kuluneen strategiakauden aikana.

Öljylämmityksessä päästöt vähenivät, mutta selvästi tavoiteltua vähemmän. Teollisuuden ja työkoneiden päästöt ovat laskeneet selvästi, mutta eivät aivan tavoiteltua määrää. Jätteiden käsittelyssä päästöt vähenivät lähes tavoitellusti. Maatalouden päästöt kasvoivat hieman. Maatalous on laskentaan kuuluvista päästösektoreista pienin.

Kaiken kaikkiaan vuodesta 2020 vuoteen 2025 tapahtunut kehitys tarkoittaa, että suunta on oikea, mutta seuraavalla kaudella tarvitaan huomattavasti aiempaa suurempia päästövähennyksiä, jotta kokonaistavoite vuodelle 2030 voitaisiin saavuttaa.

Taulukko: Vantaan päästöbudjetti 2020-2025 (kt CO₂-ekv./v)

Päästön lähde	Lähtötaso 2020	Tavoitetaso 2025	Toteutuneet päästöt 2025	Vähennystarve yhteensä / vuosi (k-a 2020–2030)	Toteutunut muutos 2025	Vähennystarve yhteensä 2020–2025	Toteutunut muutos 2020–2025
Kaukolämpö	215,6	107,8	235,0	-21,6	-6,3	-107,8	19,4**
Öljylämmitys	48,6	24,3	45,3	-4,9	-0,3	-24,3	-3,3
Sähkölämmitys	54,4	40,2	33,9	-2,8	-3,5***	-14,2	-20,5***
Kulutussähkö	127,2	106,1	71,0	-4,2	-7,2***	-21,1	-56,2***
Liikenne	347,8	202,9	296,1	-29,0	-22,3	-144,9	-51,7
Teollisuus ja työkoneet	54,4	46,7	50,2	-1,5	-0,2	-7,7	-4,2
Jätteiden käsittely	21,7	13,3	13,8	-1,7	-1,2	-8,3	-7,8
Maatalous	1,9	1,5	1,9	-0,1	-0,0	-0,5	0,0**
Yhteensä	871,7	542,8	747,4	-65,8	-41,0	-328,8	-124,3

***) Suunta oikea**

****) Päästöt kasvoivat**

*****) Tavoiteuralla**

Luontoposiitiivinen Vantaa

Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta, olla tulevaisuudessa luontoposiitiivinen. Luontoposiitiivisuus tarkoittaa, että kaupungin toiminta tuottaa luonnolle enemmän hyötyä kuin haittaa. Vantaalla luontoposiitiivisuus rakentuu kolmesta keskeisestä kokonaisuudesta: luonnon heikentymättömyydestä, monimuotoisuutta lisäävistä luontoteoista sekä luontosydämenjäljestä, eli luonnon vahvemmasta roolista yhteiskunnassa ja ihmisten ajattelutavoissa.

Vantaa on ensimmäisenä kaupunkina Suomessa ottanut käyttöön luonnon heikentymättömyyden mallin ja ekologisen kompensaation kaikissa uusissa asemakaavahankkeissa. Luonnon heikentymättömyys tarkoittaa sitä, että maankäytössä luonnolle aiheutuvat haitat pyritään ensisijaisesti välttämään ja minimoimaan. Jos luontoarvoja heikennetään, ne hyvitetään eli kompensoidaan täysimääräisesti, parantamalla vastaavien luontotyyppien tilaa muualla. Raportin kirjoitushetkellä luonnon heikentymättömyyden malli kohdistuu kaavoitukseen ja luonnon luontotyyppeihin, mutta tavoitteena on laajentaa sen soveltamista koskemaan myös rakennetun ympäristön luontotyyppejä sekä kaupungin alueella tapahtuvaa toimintaa mahdollisimman laajasti.

Monimuotoisuutta lisäävät luontoteot sisältävät konkreettisia toimia luonnon tilan parantamiseksi. Luonnon tilaa parannetaan vahvistamalla ekologisia verkostoja,

turvaamalla ja kehittämällä luontotyyppejä, huomioimalla lajisto kokonaisuutena ja lisäämällä monimuotoisuutta rakennetussa ympäristössä – luonnon monihyötyisyys tunnistaen.

Luontosydämenjäljen kasvattaminen puolestaan kohdistuu toimintatapojen ja ajattelun muutokseen. Luontosydämenjälki kuvaa tekoja ja toimintatapoja, joilla vahvistetaan luonnon arvostusta, esimerkiksi lisäämällä viestintää ja osallistamista, huomioimalla luonto päätöksenteossa sekä kehittämällä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Luontoaltistuksen lisääminen on yhteydessä terveyteen. Tutkimusten mukaan luonnossa vietetty aika vahvistaa mielenterveyttä monin tavoin: se suojaa masennukselta, lievittää stressiä ja parantaa mielialaa.

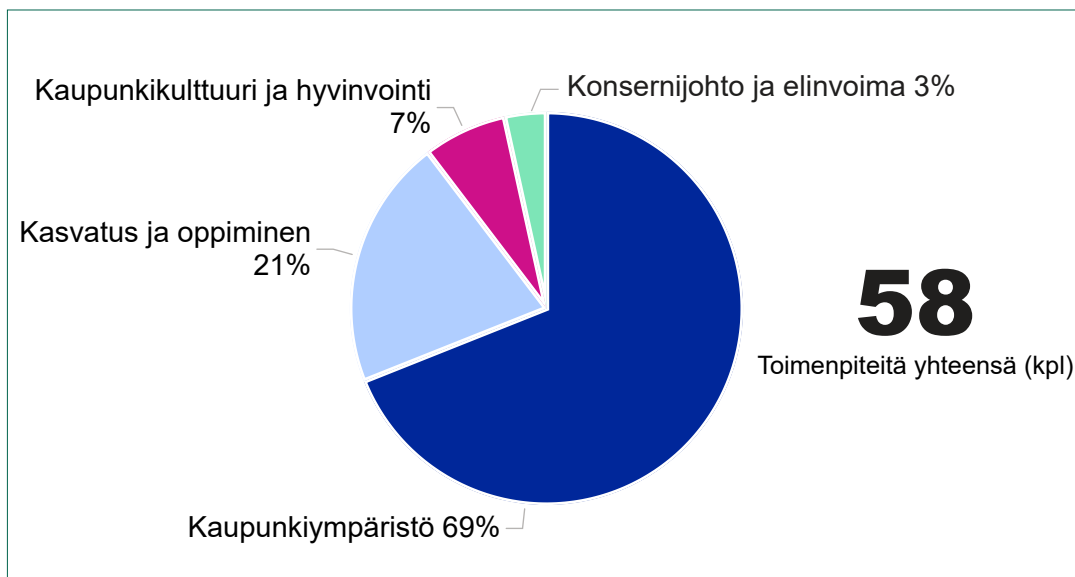
Muutokseen ja ponnistukseen positiivisuuden puolelle tarvitaan mukaan kaupunkiorganisaation lisäksi asukkaat, yritykset ja yhteisöt, joiden yhteinen rooli on ratkaiseva luontoposiitiivisuuden saavuttamisessa.

Luontoposiitiivisuustavoite on saavutettu, kun luonnon ja rakennetun ympäristön ekologinen tila paranee siten, että muutos luonnon tilassa kokonaisuutena on nettoposiitiivinen.

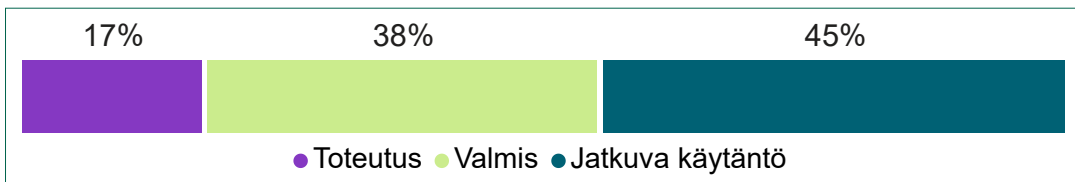

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Esimerkkejä toimenpiteiden etenemisestä raportointijaksolla:

- » Hiilitase lasketaan tai ilmastovaikutukset selvitetään kaikissa kaavoissa. Kaavoitussuunnitelmassa on työstetty ilmastoasioiden periaatteiden ja tavoitteiden huomioimista.
- » Kaikissa uusissa asemakaavoissa on edellytetty vihertehokkuutta. Rakennuslupapäätöksissä noudatetaan asemakaavan mukaista vihertehokkuutta lähes sataprosenttisesti.
- » Joukkoliikenteen pysäkkien saavutettavuus pysyi hyvällä tasolla. Vuonna 2025 enintään 300 metrin etäisyydellä joukkoliikennepysäkestä asui 92,8 % väestöstä ja enintään 700 metrin etäisyydellä 99,8 %.

- » Uutena käytäntönä AKS/KS-hankkeissa konsultit koostavat työselostukseen taulukon kasvillisuuden muutoksesta ja katupuiden määrän muutoksesta ennen ja jälkeen suunnitelman. Tätä on kokeiltu Teknobulevardi 7-9 AKS, Värитеhdas 1 KS ja Äyritie 4-6 AKS -hankkeissa. Tiedot perustuvat Vampatin ekologisen verkoston ja maanpeiteaineiston tietoihin. Jatkossa voidaan hyödyntää rakennetun ympäristön luontotyyppejä (RYTY).
- » Pysäköintiruudut kaupunkikeskustojen alueella pyritään toteuttamaan asfaltin sijaan nurmikiveyksiin, mikä helpottaa hulevesien imeytymistä ja viilentää katupintoja.
- » Sopeutumistyön nykytilaselvitys tehtiin Kaupunkiympäristön toimialalla keväällä 2025. Sopeutumisen toimenpiteitä jatketaan osana uutta ympäristöohjelmaa vuonna 2026.
- » Selvitys luonnonmukaisten hulevesirakenteiden toimivuudesta ja kasvillisuudesta on valmistunut tammikuussa 2026.
- » Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje SAAVUa on hyödynnetty mm. täydennysrakentamishankkeissa (asemakaavamuutos) sekä kaavarunkoalueilla tarkistamalla säilyvien ja tulevien viheralueiden saavutettavuus ja riittävyys.
- » Päivitetty pysäköinnin mitoitusohje hyväksyttiin vuonna 2025. Kuusijärven pysäköintialue muutettiin maksulliseksi. Kivistöön toteutettiin lisää lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja. Edistettiin sähköautojen latauspaikkojen toteutumista sekä liityntäpysäköintialueiden mobiilitunnistautumista ja -maksamista.

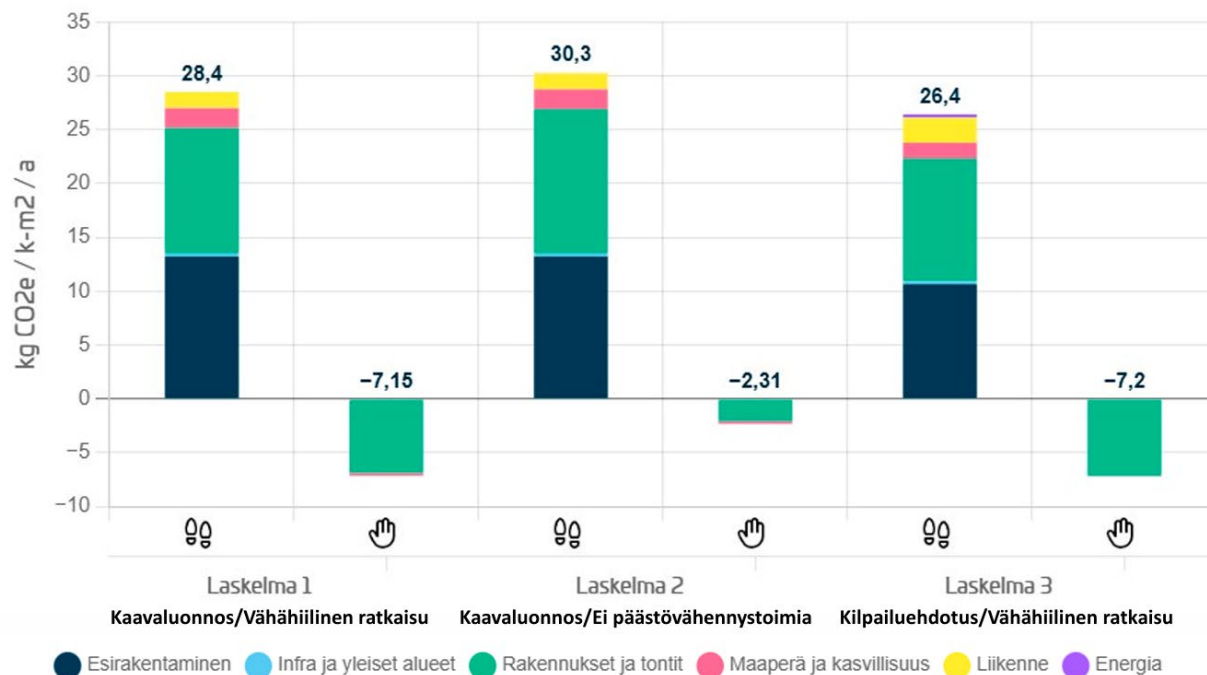

Ilmastoviisas asemakaava –selvityksellä arvioidaan kaavan ilmastovaikutuksia

Vantaalla on käytössä asemakaavoituksessa ilmastotavoitteita edistävä hiilineutraalisuusprosessi, johon kuuluu ilmastoviisas asemakaava –selvitys (ILVA). Ilmastoviisas asemakaava –selvityksessä arvioidaan asemakaavan kasvihuonekaasupäästövaikutuksia ja edistetään vähähiilisiä toimia kaavoissa. Arviointia tehdään muun muassa Planect-työkalulla, joka arvioi kaavojen vähähiilisyyttä laskemalla ja vertailemalla eri

suunnitteluratkaisujen hiilijalanjälkeä ja hiilikädenjälkeä. Selvityksessä pureudutaan myös ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja tavoitteena on tunnistaa kaavaratkaisut, joilla varaudutaan muuttuviin ilmasto-oloihin, kuten helleaaltoihin tai rankkasateisiin. Selvitys tehdään kaikissa asemakaavoissa ja kaavaselostuksessa ilmastovaikutukset tuodaan ilmi tehtyjen selvitysten perusteella.

Katrinebergin kaavaluonnoksen ilmastovaikutusten arvioinnin yhteenveto

Sopeutumistoimien nykytila kaupunkiympäristön toimialalla

Keväällä 2025 Vantaan kaupunkiympäristön toimialalla järjestettiin kahdeksan työpajaa, joissa eri yksiköt tarkastelivat ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä siihen liittyviä riskejä ja haavoittuvuuksia. Työpajoissa tunnistettiin nykyisiä ja tarvittavia toimenpiteitä erityisesti kuumuuden, kuivuuden, rankkasateiden ja tulvien osalta sekä koottiin havainnot jatkotyön pohjaksi. Työpajojen anti koottiin selvitykseen, jonka keskeinen johtopäätös on, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja muutoksiin ennakkoivasti varautuminen on välttämätöntä kaupungin toimintakyvyn turvaamiseksi. Sopeutuminen edellyttää pitkäjänteistä, poikkihallinnollista ja suunnitelmallista työtä.

Keskeisiksi toimenpiteiksi tunnistetaan viherrakenteen systemaattinen vahvistaminen, vihertehokkuuden ja luonnonmukaisten hulevesiratkaisujen laajamittainen hyödyntäminen, rakennusten ja ulkotilojen viilennys- ja varjostusratkaisut sekä rakentamisen ja kunnossapidon ohjeistusten kehittäminen vastaamaan muuttuvaa ilmastoa. Lisäksi korostuu viestinnän ja neuvonnan merkitys sekä tarve kehittää seurantaa, vastuunjakoa ja resursseja. Selvitys toimii lähtökohtana sopeutumistoimien kaupunkitasoiselle jatkokehittämiselle ja integroimiselle osaksi kaupungin pysyviä toimintatapoja.

Kuva: Aliisa Alatossava

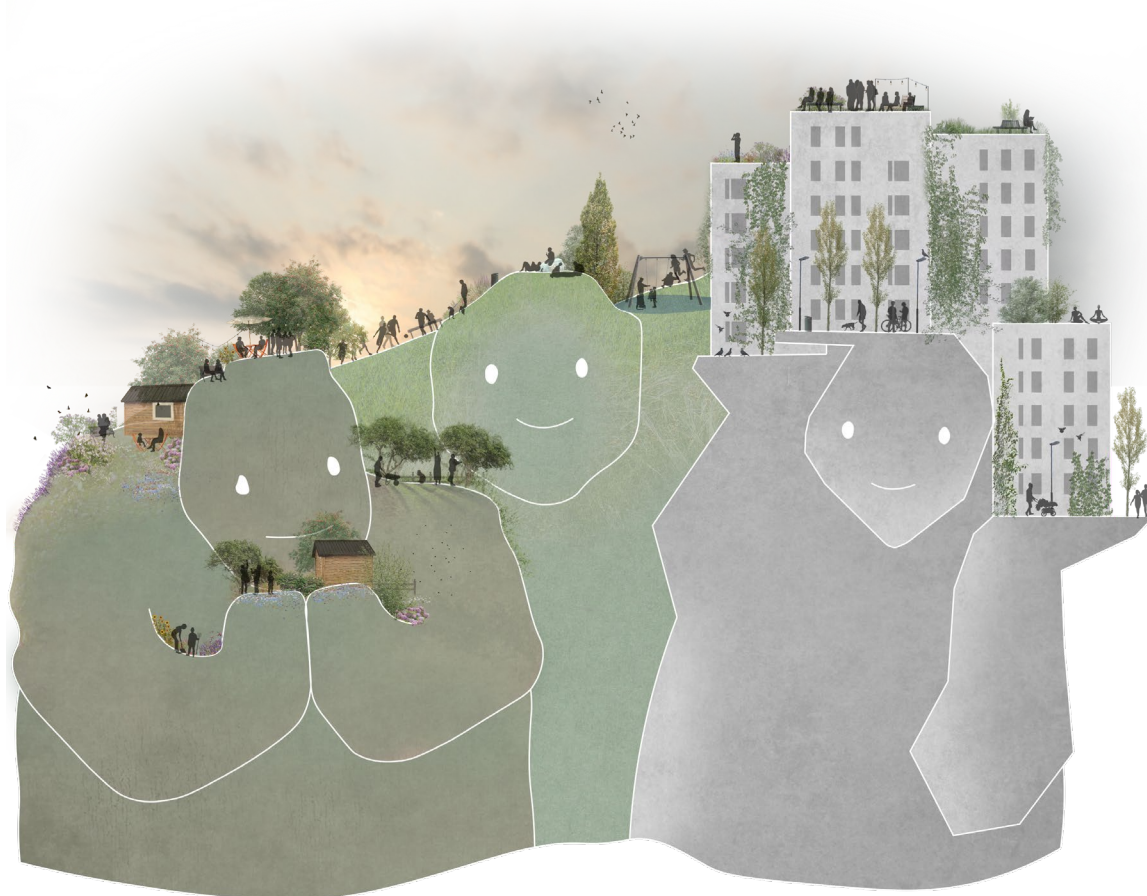
ARVO-hankkeella kohti laadukasta viherrakennetta

Vantaa oli mukana hankkeessa Viherrakenteen arviointi ja vahvistaminen kaupunkien maankäytön suunnittelussa – ARVO, jonka tavoitteena oli edistää kaupunkien viherrakenteen laadukasta suunnittelua ja ylläpitoa. Hankkeessa kehitettiin paikkatietopohjainen työkalu – alueellinen viherkerroin, joka tuottaa numeerisen arvon kolmesta teemasta: luonnon monimuotoisuus, ilmastoviisaus ja hyvinvointihyödyt. Laskenta pohjautuu luontotyyppien tunnistamiseen kohdealueelta. Luontotyytit voidaan jakaa luonnon luontotyypeihin ja rakennetun ympäristön luontotyypeihin. Hankkeessa luotiin rakennetun ympäristön luontotyyppiluokitus (ryty) ja ekologisen tilan arviointikriteerit yhdessä BOOST-hankkeen ja laajan asiantuntijajoukon kanssa.

Hankkeessa valmistui lukuisia julkaisuja, mm. Arvoa viherrakenteelle – suositukset kasvavien kuntien päätöksentekoon, Kaupunkien viherrakenteen suunnittelun nykytila 2024 ja Alueellisen viherkertoimen vaikuttavuusarviointi.

Hankkeen aikana alueellinen viherkerroin laskettiin ja tavoitteita määriteltiin muun muassa Myyrmäen keskustan julkisen ulkotilan yleissuunnitelmalle, kasvullisten alueiden määrälle Martinlaakson keskustan kaavarungossa ja Vehkalan katusuunnittelulle. Jatkossa alueellinen viherkerroin lasketaan merkittävästi kaupunkivihreän määrään tai laatuun vaikuttavissa kaavoissa ja kaavarungoissa.

EAKR-rahoitteisen ARVO-hankkeen toteuttivat Helsingin, Vantaan ja Espoon kaupungit, Aalto-yliopisto sekä Green Building Council Finland ry ajalla 10/2023–12/2025.

Kuva: Helsingin kaupunki / Nea Vesterinen ja Sara Korkeamäki

Lämpösaarekeilmiön ja latvuspeittävyyyden yhteyttä selvitetty

Syksyllä 2025 laadittiin Vantaan kaupungin lämpösaarekeselvitys, jossa tarkasteltiin lämpösaarekeilmiötä kesäajan pintalämpötilojen perusteella. Neljällä kohdealueella tutkittiin korttelirakenteen ja viherrakenteen vaikutusta ilmiön syntyyn. Myyrmäessä tehtiin pienilmastomallinnus alueen tuulisuuden ja lämpöviihtyvyyden selvittämiseksi.

Kuumimmat alueet Vantaalla löytyvät Kehä III:n ja lentokentän ympäristöstä sekä laajoilta teollisuus-, työpaikka- ja kaupan alueilta, joissa on paljon rakennuksia ja asfalttia sekä vähän kasvillisuutta. Keskusta- ja kerrostaloalueet, kuten Myyrmäki ja Korson radanvarsi, ovat asuinalueista kuumimpia. Tikkurilassa urheilupuisto on alueen kuumin kohta. Myös koulujen pihat erottuvat keskusta- ja asuinalueilla lämpimämpinä. Asuinalueiden keskiosat ovat yleensä lämpimämpiä kuin viheralueisiin rajautuvat reuna-alueet.

Viileimmät alueet sijaitsevat kaupungin kaakkoisosassa, jossa on laajoja metsä- ja peltoalueita, sekä vesistöjen ja puistojen läheisyydessä. Kaakkois-Vantaan pientaloalueet ja Hakunila ovat viileämpiä kuin lännen vastaavat alueet, todennäköisesti merellisyyden vaikutuksesta.

Selvityksessä tarkasteltiin myös latvuspeittävyyyden tasoa Vantaalla perustuen HSY:n maanpeiteaineistoon 2024, josta on huomioitu yli 5 m puusto. Laajimmat yhtenäiset korkean latvuspeittävyyyden alueet ovat Itä-Vantaan, Länsi-Vantaan ja Pohjois-Vantaan metsäisillä alueilla. Rakennetuilla alueilla ja peltoalueilla latvuspeittävyys on matala.

Pintalämpötilakartan ja latvuspeittävyyyden yhteistarkastelu koko kaupungin mittakaavassa osoittaa melko selvän yhteyden lämpötilojen ja latvuspeittävyyyden välillä. Kuumilla alueilla valtaosalla pinta-alasta on matala latvuspeittävyys, kun taas korkean latvuspeittävyyyden alueet ovat viileämpiä.

Latvuspeittävyyyden ja lämpösaarekeilmiön tarkastelua jatketaan kaupungin sisäisesti. Latvuspeittävyyttä seurataan säännöllisesti HSY:n maanpeiteaineistojen avulla. Tulevissa tarkasteluissa selvitetään viileiden ja lämpimien alueiden sijoittumista yleiskaavassa, niiden saavutettavuutta herkkien kohteiden ja väestöryhmien, erityisesti päiväkotien, näkökulmasta.

Lähde: Vantaan lämpösaarekeselvitys 2026

Luontopohjaisilla hulevesiratkaisuilla vahvistetaan monimuotoisuutta ja ilmastokestävyyttä

Vantaan lukuisilla luonnonmukaisilla hulevesirakenteilla lisätään monimuotoista luontoa tiiviisti rakennetun kaupungin puistoissa ja viheralueilla. Yleisten alueiden hulevesipainanteet ja maisema-altaat ovat edellytys runsaslukuisille kasveille ja vesieliöstölle.

Luontopohjaiset hulevesikohteet tarjoavat ekosysteemipalveluja lähiympäristön asukkaille ja yhteisöille. Niillä viivytetään ilmastomuutoksen äärevöittämien rankkasateiden aiheuttamaa pintavaluntaa sekä parannetaan myös likaisten vesien laatua ennen vesien johtamista vastaanottavaan vesistöön.

Vuonna 2025 Vantaan kaupunki on ollut mukana pääkaupunkiseudun tutkimushankkeessa, jossa on selvitetty Tikkurilantien biosuodatusalueen, Kartanonkosken Ilenpuiston altaiden sekä Pellaksenojan kaupunkipuron toimivuutta. Hankkeen seurannan tulokset on raportoitu kahdessa opinnäytetyössä vuonna 2025.

Vuonna 2026 valmistellaan hulevesimaksun käyttöönottoa Vantaalla. Kiinteistöt asemakaava-alueella tulevat maksamaan pinta-alan ja kiinteistötyypin perusteella korvausta yleisten hulevesijärjestelmien käytöstä Vantaalla.

Kuva: Ossi Hänninen

Kestävän ja aktiivisen liikkumisen edistäminen

Joukkoliikenteen kehittämisessä merkittävin hanke on Vantaan ratikka, jonka rakentamisen yhteydessä toteutetaan paljon myös laadukasta jalankulun ja pyöräliikenteen infrastruktuuria. Myös muun joukkoliikenteen olosuhteita kehitetään esimerkiksi parantamalla asemanseutujen turvallisuutta. Vantaalla on aloitettu HSL:ltä saatavan bussin reaaliaikaiseen liikkumiseen perustuvan HFP-datan hyödyntäminen, ja sen avulla voidaan tunnistaa toimenpiteitä vaativat liikenteen sujuvuuden ongelmakohteet.

Pyöräliikenteen tavoiteverkon kehitys jatkuu Vantaalla. Vuonna 2025 parannettiin Lätisen Valkoisenlähteentien pääreittiä, ja seuraavaksi toteutetaan Myyrmäen–Tikkurilan baanaa. Muita verkon kehittämistoimia suunnitellaan ja rakennetaan, ja vuonna 2026 verkko kriteereineen päivitetään ajantasaiseksi.

Osana Vantaan kaupungin säästötoimia kaupunkipyöräjärjestelmästä luovutaan alustavasti vuosiksi 2026–2028. Seudullisen järjestelmän käyttöönotto viivästyy kaudesta 2026 hankintapäätöksen kumoutumisen vuoksi. Vantaa osallistuu edelleen uuden järjestelmän suunnitteluun, mikä mahdollistaa järjestelmän käyttöönoton haluttaessa myöhemmin.

Vantaan kaupunki on edistänyt pitkäjänteisesti koulumatkojen aktiivista ja turvallista liikkumista. Vuonna 2025 aloitettiin Vantaan kouluvyöhykemallin pilotti, jossa kehitetään infraratkaisuja ja aktiiviseen liikkumiseen kannustavia toimenpiteitä yhteistyössä koulujen kanssa. Ensimmäiseksi

pilottikohteeksi on valittu Koivukylän koulu, jonka ympäristössä toteutetaan turvallisuutta ja viihtyisyyttä lisääviä parannustoimenpiteitä.

Vuosina 2025–2026 määriteltiin kävelynedistämishjelman mukaisesti Vantaan keskeiset kävelyreitit. Nämä yhdistetään pyöräliikenteen, joukkoliikenteen sekä moottoriajoneuvoliikenteen verkon kanssa yhdeksi liikenteen tavoiteverkoksi, jolla löydetään tarkoituksenmukaisia ratkaisuja eri kulkumuodoille Vantaan erilaisissa ympäristöissä. Työtä hyödynnetään myös parannustoimenpiteiden priorisoinnissa ja kohdentamisessa.

Kuva: Pinja Setälä

Ratikan rakentamisen kiertotalousratkaisuja

Vantaan ratikan kehitysvaihe jatkui vuonna 2025 ja vuoden lopulla alkoi hankkeen ensimmäinen toteutusvaihe. Hankkeella on tunnistettu ja osin jo toteutettu monia kiertotalousratkaisuja. Hankkeessa hyödynnetään olemassa olevia raaka-aineita, kuten maa- ja kiviaineksia, reuna- ja luonnonkiviä sekä lahopuita mahdollisuuksien mukaan. Hanke on laatinut ohjekortin pintamaiden hyödyntämiseksi kierrätyskasvualustoina. Myös betonimurskaa voidaan hyödyntää rakentamisessa aiempaa suunniteltua enemmän.

Resurssiviisaan kierrätyksen edistämiseksi hanke on hankkinut työmaiden läheltä varastointialueita ja tehnyt yhteistyötä viranomaisten kanssa niiden käyttöön saamiseksi. Stabiloituja massoja käsitellyt opinnäytetyö johti Petikon ympäristölupamuutoksen käynnistämiseen, mikä helpottaa vieraslajipitoisten ja stabiloitujen maamassojen sijoittamista lähelle työmaita. Lisäksi on aloitettu uusi opinnäytetyö asfalttirouheen hyödyntämisestä.

Hankkeen ympäristövastuullisuus varmistetaan hyväksytyn ympäristösuunnitelman ja ohjekorttien avulla. Käytännön toimet on aloitettu vuoden 2025 lopulla. Suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on säilyttää mahdollisimman paljon olemassa olevia rakenteita ja kasvillisuutta. Ne luontohaitat, joita ei voida välttää, hyvitetään lisäämällä luontoarvoja sekä ratikan reitillä että muualla Vantaalla. Vaaralan varikolla toteutettiin ekologinen kompensatio, joka sai Lupa- ja valvontaviraston hyväksynnän vuoden 2026 alussa.

Havainnekuva: Vantaan kaupunki

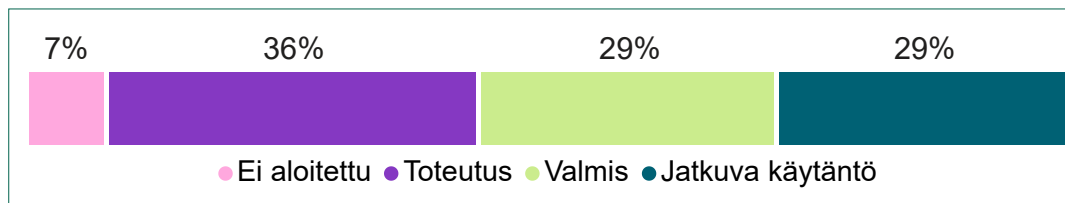

Hiilineutraali energia

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Esimerkkejä toimenpiteiden etenemisestä raportointijaksolla:

- » Vantaa kehitti vuoden 2025 aikana paikallisia keinoja ohjata rakennushankkeita entistä vähähiilisemmiksi. Kaupunki on ottanut käyttöön lakia tiukemmat raja-arvot: esimerkiksi uusien vähintään kolmikerroksisten asuinkerrostalojen päästöt eivät saa ylittää 14 kg hiilidioksidiekvivalenttia neliömetriä kohden vuodessa, kun lain vaatima raja-arvo on 16. Näihin tavoitteisiin ohjataan sekä kaavamääräyksillä että kaupungin tontinluovutusehdoilla. Myös valituissa koulu- ja päiväkotihankkeissa on asetettu lain vaatimusta tiukempi hiilijalanjäljen tavoite.
- » Peltovuoren päiväkodin lämmitysjärjestelmä muutetaan öljystä maalämmöksi vuonna 2026. Kaikki merkittävimmät öljylämmityskohteet on vaihdettu maalämpöön.

- » Työn alla olevia maalämpökohteita ovat esim. Lentolan sekä Puutarhatien päiväkodit. Nikinmäen koulun uusi paviljonkirakennus liitetään koulun maalämpöjärjestelmään. Kimaran päiväkodin palokorjauksessa parannetaan maalämpöjärjestelmän toimintaa sekä asennetaan kohteeseen myös aurinkosähköjärjestelmä.
- » Aurinkosähköjärjestelmiä on asennettu kaikkiin peruskorjauskohteisiin sekä uudiskohteisiin kuluneella raportointikaudella. Aurinkosähköä on tulossa myös Simonkallion, Kivimäen ja Kaivokselan kouluille sekä Metsänhaltijan ja Kontiopuiston päiväkotien katoille.
- » Taloyhtiöklubitoiminta jatkui Vantaalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman rahoituksella vuonna 2025. Hanke päättyi elokuussa 2025. Klubitoimintaa oli Koivukylässä, Myyrmäessä, Hakunilassa, Mikkolassa ja Länsimäessä.

Rakennusten hiilijalanjäljen ohjaus Vantaalla

Alkuvuodesta 2026 tuli voimaan asetukset uusien rakennusten hiilijalanjäljen laskennasta ja raja-arvoista. Vuoden 2025 aikana Vantaalla valmistauduttiin tulevaan lainsäädäntöön ja kehitettiin paikallisia keinoja ohjata rakennushankkeita lakisääteistä määräystasoa vähähiilisemmiksi. Ohjauksella edistetään Vantaan päästöjen vähentämisen ja kiertotalouden edistämisen tavoitteita.

Valmistelutyön tuloksena Vantaa on ottanut käyttöön osin lakia tiukemmat vaatimukset. Vantaalla uuden vähintään kolmikerroksisen asuinkerrostalon päästöt eivät saa ylittää 14 kilogrammaa hiilidioksidiekvivalenttia neliometriä kohden vuodessa, kun lain vaatima raja-arvo on 16 (vuodesta 2029 alkaen 12). Lakia matalampaan hiilijalanjälkeen on ohjattu kaavamääräyksillä ja kaupungin myymien tonttien luovutusehdoissa vuoden 2026 alusta alkaen.

Myös valituissa kaupungin omissa koulu- ja päiväkotihankkeissa on asetettu lain vaatimusta tiukempi hiilijalanjäljen tavoite, joka vastaa vuonna 2029 voimaan tulevaa lakisääteistä tasoa päiväkoti- ja opetusrakennuksille.

Raja-arvon ohella asemakaavoissa ja tontinluovutuksissa ohjataan jatkossakin tarvittaviin ilmastovaikutuksia pienentäviin suunnittelun ja rakentamisen ratkaisuihin myös muilla tavoin. Esimerkiksi korjausrakentaminen, laajennukset ja käyttötarkoituksen muutokset uudisrakentamisen sijaan ovat tärkeitä keinoja vähähiilisyyteen.

Hiilijalanjäljen ohjausta on valmisteltu osana Vantaalla käynnissä olevaa NEUTRALPATH-hanketta, jonka yhtenä tavoitteena on edistää ilmastoviisaita suunnittelun käytäntöjä.

Kuva: Vantaan kaupunki

Energiaratkaisuja Vantaan kouluissa ja päiväkodeissa

Automaatiojärjestelmien modernisointia on toteutettu olemassa olevissa rakennuksissa sekä erillisurakoina että peruskorjausten yhteydessä. Automaatioasennuksia on jatkettu myös uudisrakennuskohteissa.

Automaatiojärjestelmiin on lisätty uusia palveluja, jotka mahdollistavat vesikiertoisen lämmönkulutuksen optimoinnin sekä sisälämpötilojen pysyvyyden varmistamisen.

Vuoden 2025 maalämpökohteita ovat esimerkiksi juuri valmistunut Lentolan päiväkoti sekä vielä työn alla oleva Puutarhatien päiväkoti. Nikinmäen koulun maalämpöjärjestelmää on korjattu vuonna 2024 ja rakenteilla oleva uudispaviljonkirakennus liitetään samaan järjestelmään. Kimaran päiväkodin palokorjauksessa parannetaan maalämpöjärjestelmän toimintaa sekä asennetaan kohteeseen myös aurinkosähköjärjestelmä.

Aurinkosähköjärjestelmiä on asennettu kaikkiin peruskorjauskohteisiin sekä uudiskohteisiin. Ainoa poikkeus oli Kytöpuiston koulu, jossa havaittiin ongelmia katon kantavuudessa. Aurinkosähköä on tulossa myös esimerkiksi Simonkallion, Kivimäen ja Kaivokselan kouluille sekä Metsänhaltijan ja Kontiopuiston päiväkoteihin.

Hybridisuodatinasennukset ovat valmistuneet Kytöpuiston sekä Mårtensdalin kouluille. Seuraavaksi suodattimien seuranta liitetään automaatiojärjestelmiin. Vuonna 2025 led-valaisinvaihtoja tehtiin noin 20 kohteessa. Tämän jälkeen led-valaisinvaihtojen valmiusaste on kouluissa 99 % ja päiväkodeissa 88 %.

Kuva: Marjo Luukkonen

Kierrätysenergia vie Vantaan Energiaa kohti ilmastotavoitteitaan

Vantaan Energia pyrkii Pohjoismaiden johtavaksi kierrätysenergiayhtiöksi vuoteen 2035 mennessä. Yhtiön uusi Korkealämpötilalaitos vaaralliselle jätteelle valmistui ja ensimmäinen sähkökattila otettiin käyttöön Martinlaaksossa vuoden 2025 lopulla. Kivihiilen käyttö päättyi vuonna 2025, ja fossiilisten polttoaineiden käyttö energiantuotannossa loppuu vuoden 2026 aikana, kun maakaasua ja kivihiiltä korvaava tuotanto perustuu sähkökattilaan, Korkealämpötilalaitokseen ja biokaasuun.

Varanto, maailman suurin lämmön kausivarasto, siirtyi vuoden 2025 lopulla louhintavaiheeseen ja otetaan käyttöön arviolta vuonna 2030. Varannon ansiosta kesän lämpöä, jätteenkäsittelyn sivutuotteena saatua lämpöä, edullisen sähkön hetkinä sähköisesti tuotettua lämpöä ja hukkalämpöjä saadaan otettua talteen lämmöntarvehuippujen varalle. Varantoon voidaan varastoida keskisuuren kaupungin vuotuinen lämmöntarve. Varanto on energiavaraston lisäksi merkittävän kokoinen sähköisen kaukolämmön tuotantolaitos, sillä Varantoon tulee myös kaksi sähkökattilaa.

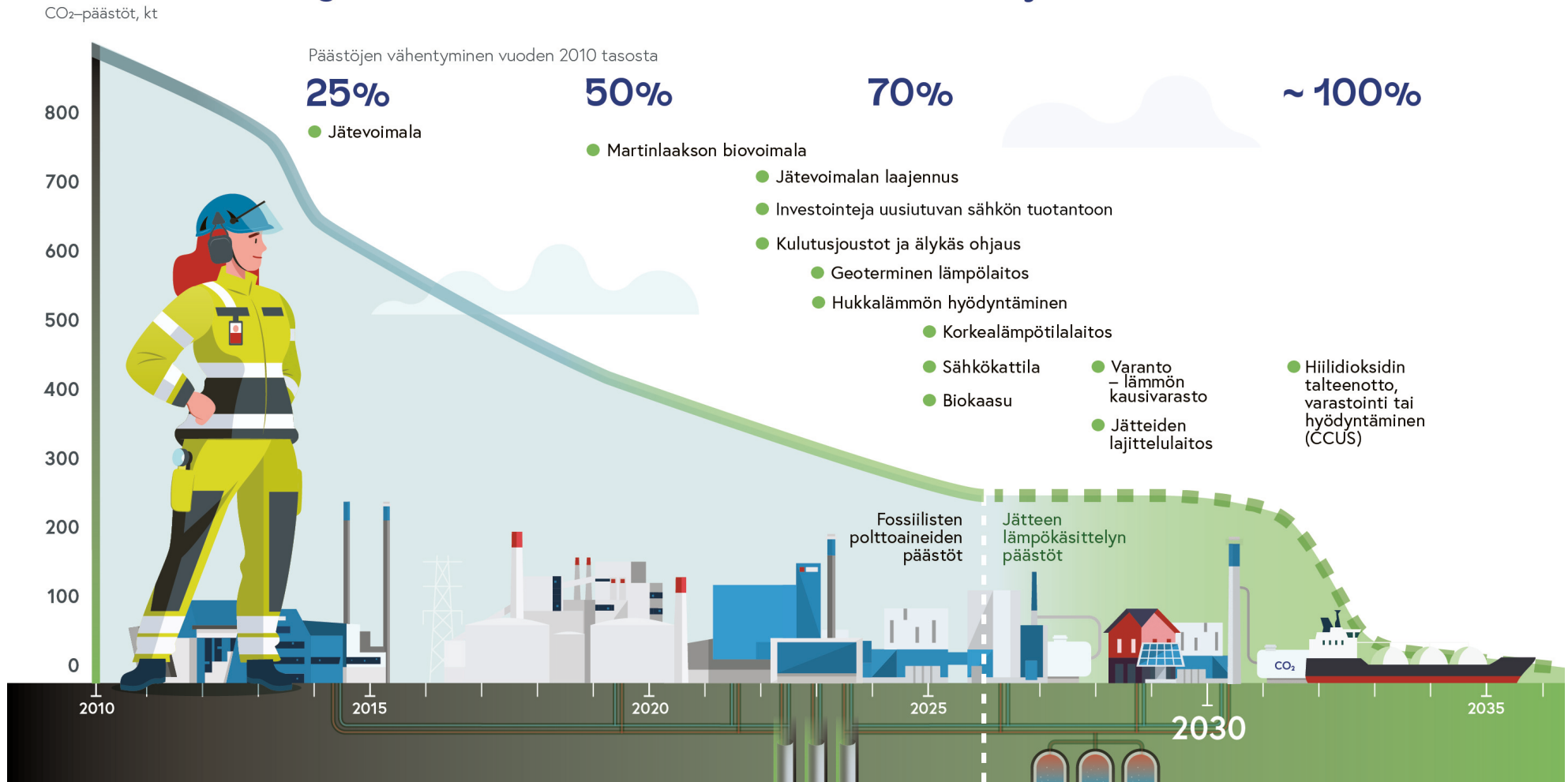
Vantaan Energian Vantaa Carbon Capture –hanke on Suomen ensimmäinen teollisen mittakaavan hiilidioksidin talteenoton ja varastoinnin hanke, jolla Suomeen luodaan uutta hiilidioksidin talteenottoon, hyötykäyttöön ja varastointiin liittyvää infrastruktuuria ja arvoketjua. Hanke on parhaillaan esisuunnitteluvaiheessa. Investointipäätös tehdään vuoteen 2029 mennessä ja käyttöönotto voisi olla viimeistään vuonna 2032.

Vantaan Energia suunnittelee jätevoimalan yhteyteen lajittelulaitosta, joka tehostaa sekajätteen materiaalihyötykäyttöä. Hanke on esisuunnittelussa, ja investointipäätös tehdään vuonna 2027.

Energiantuotannon suorien kasvihuonekaasujen vähentäminen

vantaan energia

Lähde: Vantaan Energia

NEUTRALPATH-hanke edistää energiaviisaita ratkaisuja Aviapoliksessa

Vantaa on mukana EU-rahoitteisessa NEUTRALPATH-hankkeessa, jossa viisi eurooppalaista kaupunkia kehittää ratkaisuja kaupunkien energiamurroksen vauhdittamiseksi ja päästöjen vähentämiseksi. Vantaan pilottialueella Aviapoliksessa suunnitellaan energiapositiivisuutta tukevia ratkaisuja, minkä lisäksi vähähiilisen ja energiaviisaan suunnittelun käytäntöjä edistetään koko kaupungin tasolla.

Vuonna 2025 laadittiin alueellinen energiaselvitys Veromiehen kaupunginosaan. Alue muuntuu seuraavan vuosikymmenen aikana monipuoliseksi asumisen, työpaikkojen ja palveluiden kaupunginosaksi. Uuden rakentamisen yhteydessä on tärkeää varmistaa, että alueella rakennettavat energijärjestelmät tukevat kaupungin hiilineutraaliustavoitetta ja vastaavat tulevien vuosikymmenten tarpeisiin. Työllä haluttiin tuottaa lähtötietoa kaupungille ja alueen toimijoille energiaratkaisujen yhteiskehittämiseen.

Yksi hankkeen pilottialueista on Huberin hallien ympärille suunniteltava Huberilan uusi naapurusto. NEUTRALPATH-hankkeessa tutkitaan alueelle energiapositiivisuutta tukevia ratkaisuja yhteistyössä alueen maanomistajien kanssa.

**Euroopan unionin
rahoittama**

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin Horizon Europe -tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta hankerahoituksen nro 101096753 nojalla. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat eivätkä välttämättä vastaa Euroopan Unionin tai CINEA:n näkemystä. Euroopan Unionia tai rahoittajaa ei voida pitää vastuullisena sisällöstä.

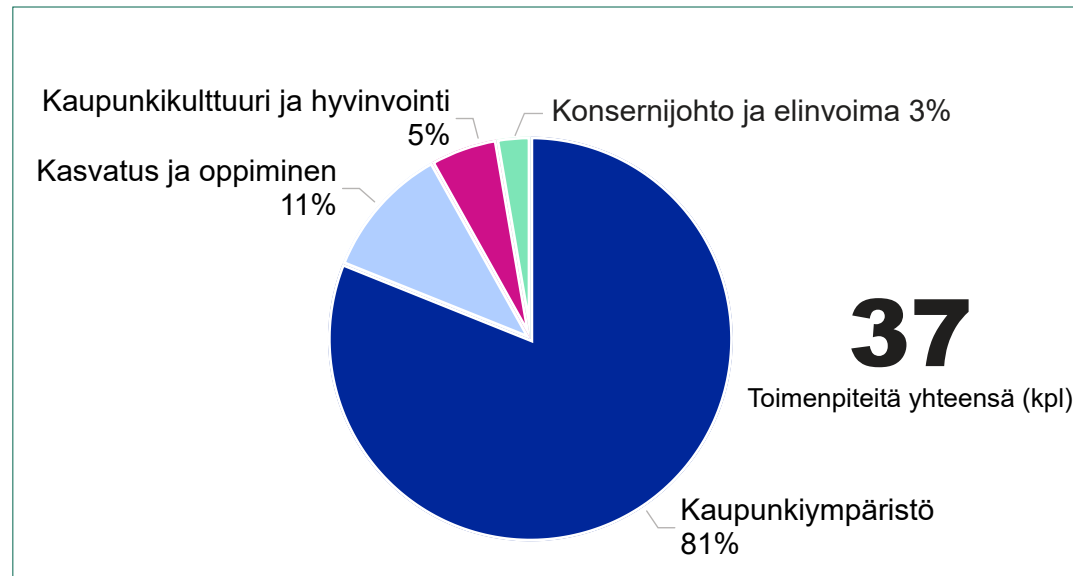

**AVIAPOLIKSEN
ALUEELLINEN
ENERGIASELVITYS**

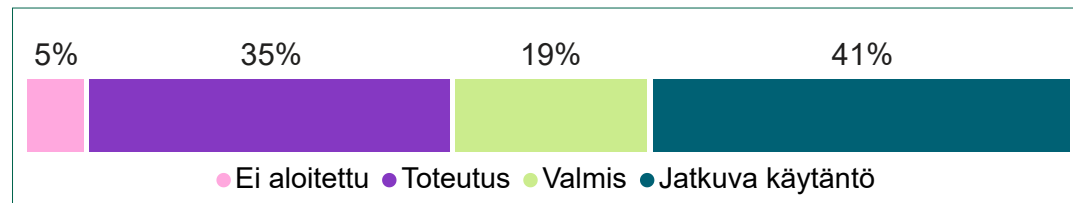

Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Esimerkkejä toimenpiteiden etenemisestä raportointijaksolla:

- » Korjaushankkeissa kierrätetään laitteita, kalusteita ja varusteita sekä vähäisessä määrin materiaaleja ja mm. väliseinien tiiliä. Viime aikoina on kierrätettävien laitteiden listaan tulleet myös led-valaisimet, joita on otettu kiertoon käytöstä poistuvista tai peruskorjattavista kohteista.
- » Esinelainauksen kehittäminen 2025: Vantaan kirjastoissa oli vuodenvaihteessa 2025–2026 yhteensä 1015 kotiin lainattavaa esinettä, joita lainattiin 4943 kertaa. Esinehankintoihin käytettiin vuonna 2025 10 080,69 €. Vuoden 2026 aineistomääräraha pieneni 8000 euroon. Timmissä varattavia laitteita oli 11 (2024: 14) ja varauksia 2392 (+6 %). Timmissä varattavia tiloja oli 19 (2024: 18) ja varauksia 9929 (+14 %).

- » Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen kanssa solmittu hankintasopimus käytössä ja käyttöä edistetään kaupunkiorganisaation sisällä.
- » Kadunsuunnittelussa betonimursketta ja vaahtolasimursketta käytetään yleisesti soveltuvissa kohteissa. Kasvualustoja, luonnonkiviä ja reunakiviä kierrätetään työmailla. Laajempi kaupunkitasoinen systemaattinen materiaalien kierrätys ja uusiokäyttö vaatii vielä jatkotyötä. Kiveyksissä ja luonnonkivilaatoituksissa on siirrytty kotimaisen kiven käyttöön. Stabiloinneissa on käytetty teollisuuden sivuvirroista saatavia sideaineita sekä vähäpäästöisiä sideaineita. Taitorakenteiden osalta edistetään soveltuvissa kohteissa vähähiilisen betonin käyttöä.
- » Maankäyttösopimuksissa pääsääntöisesti edellytetään A-energiatlehokkuusluokkaa. Edellytetyn energiatlehokkuusluokan noudattamiseksi on myös aina asetettu sopimussakko. Oman tontinluovutuksen yhteydessä ja tontinluovutuskilpailuissa on vaadittu A-energiatlehokkuusluokkaa.
- » Rakennusvalvonta tilastoi puun käyttöä sekä julkisivujen pääasiallisena että kantavien rakenteiden materiaalina.
- » Hiilijalanjälki laskettu kaikissa uudisrakennushankkeissa ja merkittävimmässä korjaus/konversio-hankkeissa; esimerkkinä mm. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo. Hiilijalanjäljen ohjauksen periaatteita sovelletaan nimetyissä kohteissa.

Vantaan kaupungin ruokahävikkihanke voitti arvostetun ruoka-alan Milan Pact Awards 2025 –palkinnon

Vantaan kaupungin ja Yhteisen pöydän yhteistyöhanke ruokahävikin vähentämiseen on palkittu kansainvälisesti arvostetussa Milan Pact Awards 2025 –kilpailussa. Kilpailu järjestettiin osana Milan Urban Food Policy Pactin (MUFPP) Global Forumia Milanossa 14.–16. lokakuuta 2025. Palkinto myönnettiin Vantaalle sen innovatiivisesta ja vaikuttavasta työstä kestävän kaupunkiruokapolitiikan edistämiseksi.

EU:n osarahoittamassa Food waste ecosystem –hankkeessa Vantaan kaupunki pilotoi muiden muassa vantaalaisissa kouluissa ja ravintoloissa syntyvän hävikkiruoan jakelua Yhteisen pöydän kautta ruoka-apua tarvitseville. Yhteistyökumppaneina hankkeessa olivat Helsingin kaupunki, Laurea-ammattikorkeakoulu ja Luonnonvarakeskus. Tuoreimpana pilottina testattiin myös syömäkeltvottoman ruokajätteen hyödyntämistä energiantuotantoon Benerg-startupin kanssa.

Milan Pact Awards on vuosittainen tunnustus, jonka tavoitteena on nostaa esiin kaupunkien parhaita käytäntöjä ruoka-alalla. Vantaa liittyi Milan Urban Food Policy Pactiin ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina yli vuosi sitten, ja nyt kaupunki on saanut tunnustusta konkreettisista teoistaan kestävän, osallistavan ja oikeudenmukaisen ruokajärjestelmän rakentamiseksi. Yhteisen pöydän toimintamalli ja vaikutukset esiteltiin Milan Pact Awardsin arviointiraadille, joka valitsi Vantaan voittajaksi omassa kategoriassaan yli 300 kaupungin joukosta.

Kuva: Filmbutik

Kiilan Kiertola

Vantaan kaupunki kehittää yhdessä Tuusulan kanssa Kiilan kiertotalousaluetta (Kiilan Kiertola), josta tavoitellaan merkittävää ja innovatiivista kiertotalouden keskittymää. Tavoitteena on kiertotalousratkaisujen avulla edistää vihreää siirtymää, hiilineutraaliustavoitteita, luontokadon hidastamista ja luonnonvarojen kulutuksen vähentämistä. Lisäksi pyritään kehittämään yritysten liiketoimintaa ja luomaan kestävä kasvua.

Alueen sijainti Helsinki-Vantaan lentokentän pohjoispuolella on logistisesti erinomainen, ja alueen suuri koko tekee siitä ainutlaatuisen Suomessa. Alueen kehittämisessä huomioidaan myös ympäristövaikutukset, kuten melu ja pölyäminen, sekä asukkaiden ja toiminnanharjoittajien tarpeet. Vuonna 2025 toteutettiin selvitys alueen ympäristöhäiriöiden yhteisvaikutusten arvioinnista ja luotiin konsepti sidosryhmien tiedonjako- ja vuorovaikutusalustasta. Vuonna 2025 käynnistettiin myös Kiilan Kiertolan kehityskuvatyö, jossa suunnitellaan alueen maankäytön tulevaisuutta sekä liikenneverkon kehittämistä.

Kuva: Tua Valtonen

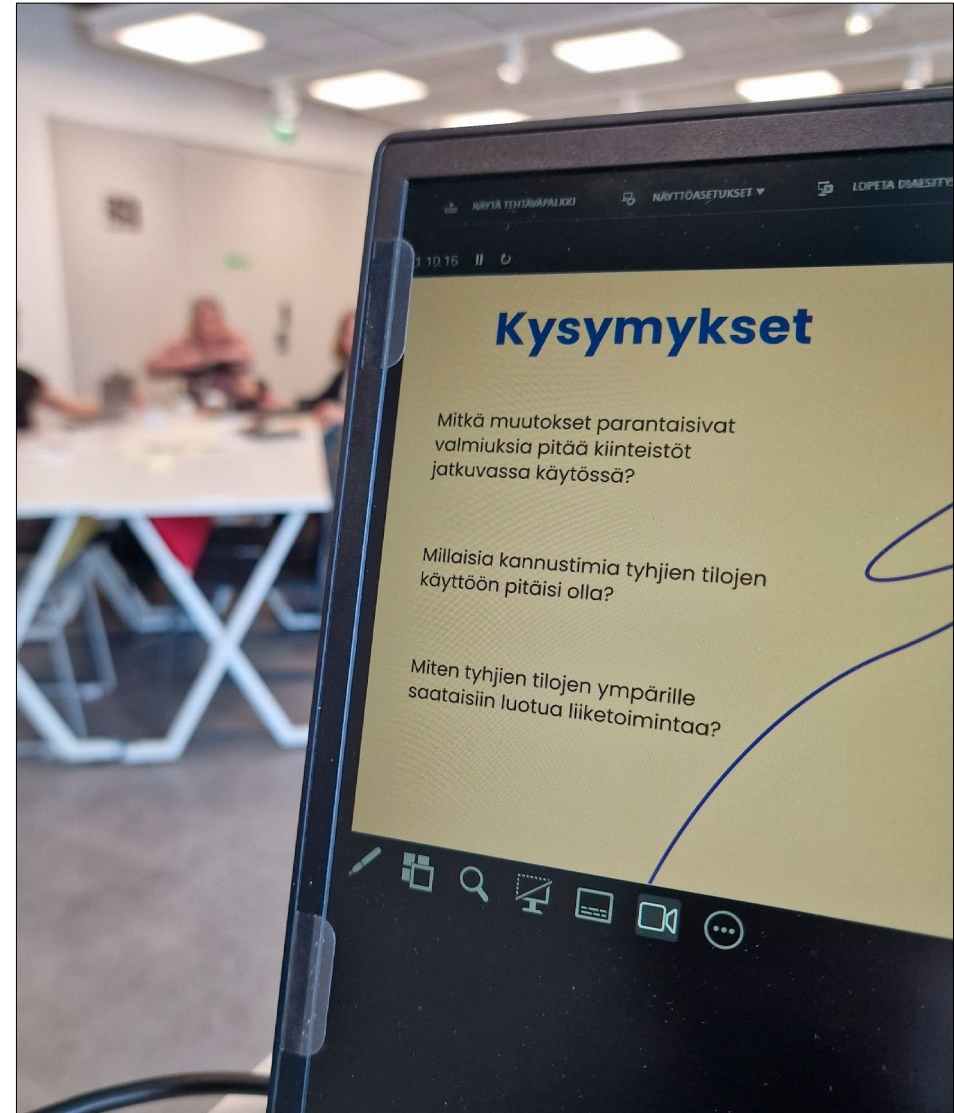

Kiertotalot-hanke

Kaksivuotinen EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto) -rahoitteinen pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HSY:n (Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä) rakentamisen kiertotaloutta edistävä ryhmähanke, Kiertotalot, jatkuu vuoden 2026 lokakuuhun. Vantaan kaupungin työpaketti on "Olemassa olevan rakennuskannan elinkaari tehokas käyttö".

Hankkeessa on etsitty keinoja olemassa olevan rakennuskannan elinkaaren pidentämiseen mm. Innovaatiohaasteen kautta. Haasteen tarkoituksena oli löytää pilotoitava, innovatiivinen ratkaisu rakennusten elinkaaren jatkamiseen. Kilpailun voitti Ramboll Finland Oy ehdotuksellaan "Livable properties", joka on työkalu vajaakäyttöisten kiinteistöjen potentiaalnin arviointiin. Työkalua tullaan pilotoimaan keväällä 2026.

Vajaakäyttöisten tilojen käyttöasteen tehostamista ja väliaikaiskäytön mahdollistamista on työstetty järjestetyissä työpajoissa. Turhan purkamisen ehkäisemistä on edistetty HSY:n laatiman purkamisen syitä käsittelevän selvityksen pohjalta. Selvityksen perusteella järjestetään työpajasarja, jonka tavoitteena on löytää toimivia ohjauskeinoja purkamisen vähentämiseksi.

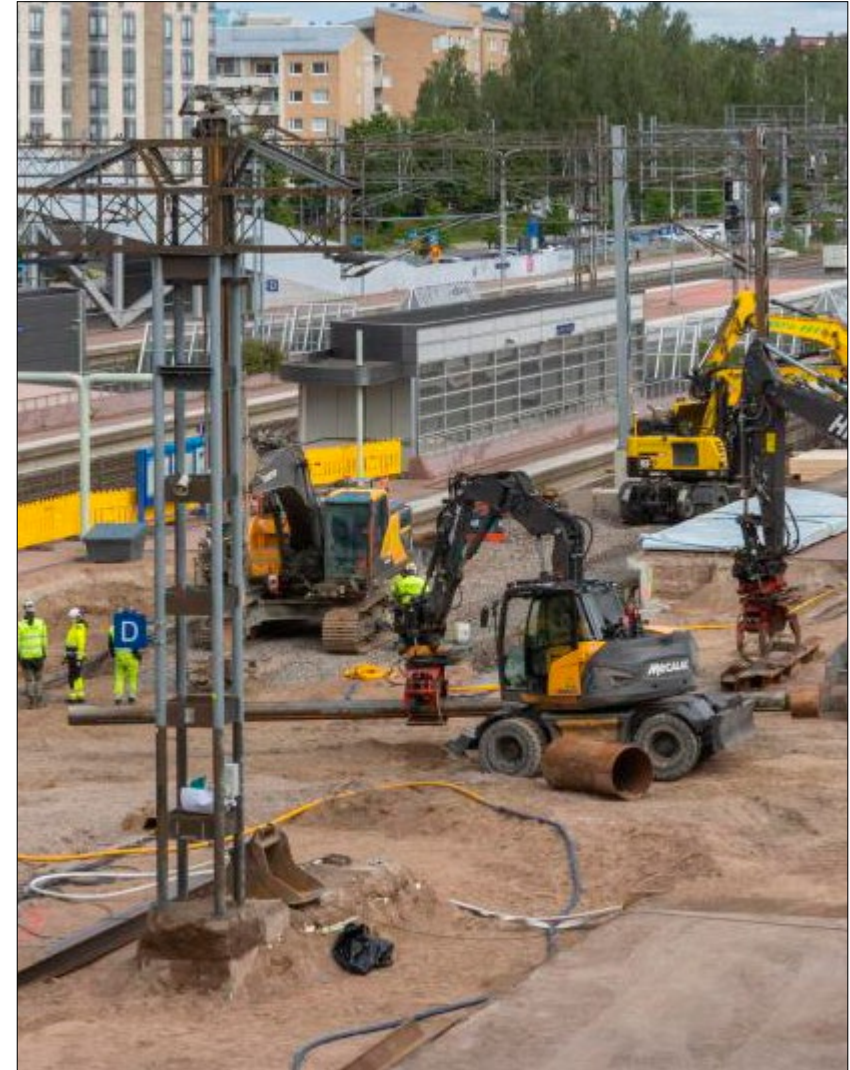
Kuva: Marina Niskakoski

Kiertotalouden green deal

Vantaan kaupunki liittyi kiertotalouden green deal -sitoumukseen elokuussa 2025. Sitoumuksella halutaan vähentää raaka-aineiden käyttöä, pidentää materiaalien ja tuotteiden käyttöikää, lisätä ympäristöä vähemmän kuormittavia ja luontopääomaa vahvistavia vaihtoehtoja sekä kehittää uusia, kiertotalouden mukaisia toiminta- ja liiketoimintamalleja.

Vantaan kaupunki on valinnut sitoumuksensa Rakennetun ympäristön ja Uudistavan ruokatuotannon muutosalueet. Valitut toimenpidealueet ovat: Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen, Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita sekä Lisätään kotimaisten kasvien ja kalan käyttöä resurssitehokkuuden parantamiseksi. Valituissa toimenpiteissä kaupungilla on mahdollisuus saada aikaan merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Maamassojen koordinoinnilla voidaan saavuttaa päästövähennyksiä korvaamalla neitseellisiä raaka-aineita uudelleenkäytetyillä. Rakennusten käyttöasteita parantamalla voidaan päästä parempaan resurssiviisauteen. Kasvis- ja kalapainotteisempaan ruokavalioon siirtyminen vähentää merkittävästi ruoan tuotannon ilmastopäästöjä ja luontovaikutuksia.

Kuva: Mira Ahlstedt

Kierrätyskeskuksen kautta moni tavara saa uuden elämän

Kierrätyskeskus tuottaa Vantaan kaupungille uudelleenkäytön palveluita. Yhteistyön tavoitteena on mahdollistaa luonnonvarojen riittävyyttä ja kestävää elämäntapaa Vantaalla. Kierrätyskeskuksella on Vantaalla myymälät Porttipuistossa ja Myyrmäessä (laajennettu merkittävästi vuonna 2025) sekä suurmyymälät Koivukylässä ja Tammistossa.

Tavaroita voi Vantaan alueella lahjoittaa myös Boksi-lahjoituspisteisiin, jotka sijaitsevat Jumbon ja Myyrmannin kauppakeskuksissa, S-Market Kaivokselassa sekä Eurokankaan Tammiston ja Variston myymälöissä. Lisäksi Vantaan alueella kiertää säännöllisesti Kierrätyskeskuksen keräysauto.

Vuonna 2025 Vantaalla sijaisevien myymälöiden kautta myytiin 1,6 miljoonaa tavaraa (+23 %) ja lisäksi ilmaiseksi jaettiin 960 000 tavaraa (+20 %). Uudelleenkäyttöön saatetun tavaran luonnonvarasäästö oli 24,4 miljoonaa kiloa (+33 %) ja vältettyjen hiilidioksidipäästöjen määrä oli 9,2 miljoonaa kiloa (+31 %). Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 18,4 miljoonaa kiloa ja 7 kiloa.

Elämyksellisiä oppimisen hetkiä

Ympäristökoulu Polku on osa Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskusta ja se tuotti Vantaan kaupungille kestävyyskasvatuksen palveluita osana Vantaan kulttuuripolkua. Ympäristökoulu Polun järjestämiä oppituntioita pidettiin yhteensä 58 tuntia ja niihin osallistui 1 178 koululaista.

Kuva: Otto Virtanen

Tikkurilan jäähalleilla säästetään vettä jäähilettä sulattamalla

Tikkurilan jäähallilla on otettu käyttöön veden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmä. Jään hoidosta kertyy vuorokaudessa noin 30 m³ jäähilettä, joka aikaisemmin vietiin ulos sulamaan ja kun lunta kertyi paljon, sitä kuljetettiin traktorilla pois.

Uudessa järjestelmässä jäähile sulatetaan sulatusmontussa hyödyntäen jäähallissa käytettävien kylmälaitteiden lauhdelämpöä. Sulatuksesta vesi johdetaan suodattimien ja puhdistamisen jälkeen takaisin jään jäädyttämiseen. Sulatetulla vedellä pystytään tekemään laadukkaampaa jäätä, sillä suodatettu vesi sisältää vähemmän kemikaaleja, kuin tavallinen vesijohtovesi.

Kaluston uusimisessa on hankittu pääsääntöisesti akkukäyttöisiä laitteita. Muutos on vähentänyt polttoaineenkulutusta merkittävästi.

Kuva: Elina Mehtonen

Nostoja kirjaston ympäristöohjelmasta 2025

Mosaiikin kirjastossa järjestettiin vuonna 2025 Korjauskaupunki-pajoja. Korjauskaupungissa opitaan yhdessä korjaamaan ja paikkaamaan erilaisia tekstiilejä, kuten vaatteita ja vaikka pehmoleluja. Vapaaehtoiset auttavat ja neuvovat osallistujia. Tapahtumat ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. Pajan käytössä on Mosaiikin Värkkäämö, jossa on käytössä saumurit ja ompelukoneet ja erilaisia tarvikkeita, kuten lankaa ja neuloja. Korjaamista ja ekologisuuksi opitaan pajoissa yhdessä.

Koivukylän kirjastossa järjestettiin Osallistuvan budjetoinnin määrärahalla askartelupajoja lapsille ja perheille. Pajojen aiheina oli muun muassa "Askartele voimaeläin", "Kani Loikkavaaran suurenmoinen suku" ja sitten oli keväinen "Ötökkäpaja". Askartelupajoissa käytettiin pääasiassa kierrätysmateriaaleja ja sisältö oli suunniteltu niin, että pienemmätkin askartelijat pystyvät osallistumaan työskentelyyn. Työpajoista tuli hyvää palautetta niin lapsilta kuin vanhemmiltakin.

Edellä mainittujen lisäksi kirjastoissa järjestettiin 45 ympäristövastuullisuuteen liittyvää tapahtumaa tai näyttelyä vuonna 2025.

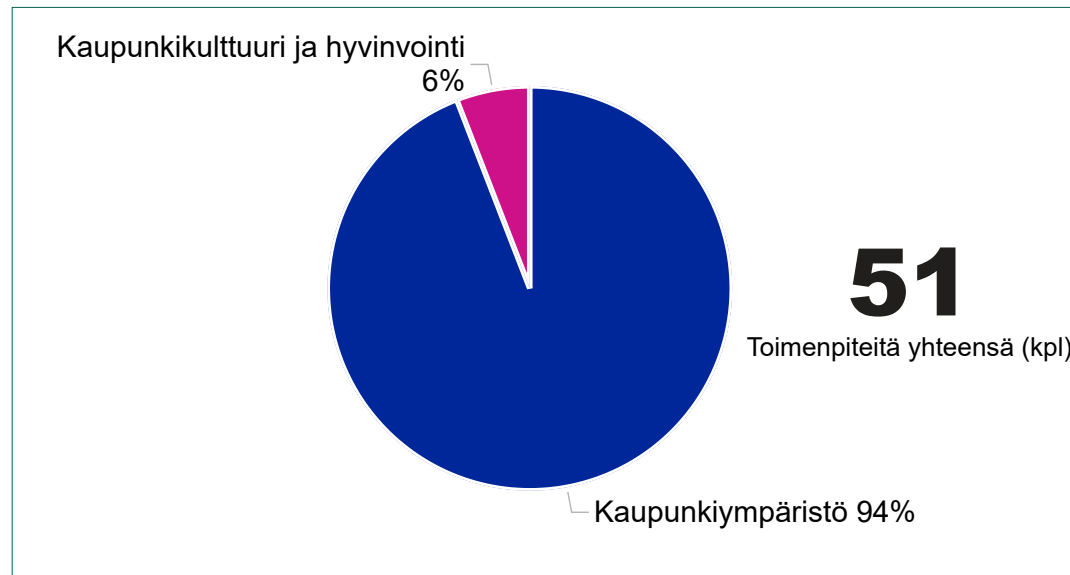

Kuva: Satu Dolk

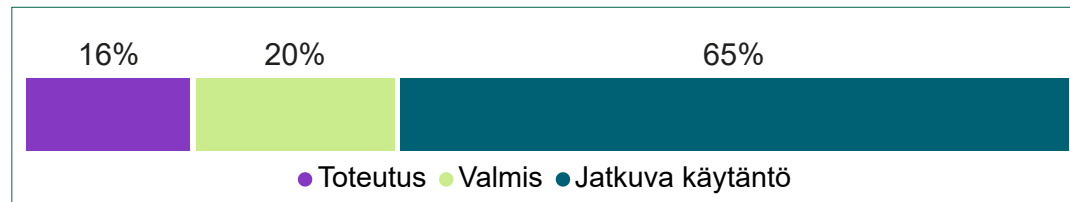

Monimuotoinen luonto

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Esimerkkejä toimenpiteiden etenemisestä raportointijaksolla:

- » Ekologisen kompensaation pilotointi on saatu menestyksekkäästi valmiiksi ja kompensaatio on otettu käyttöön kaupungin maankäytön suunnittelussa. Työ jatkuu toimintamallin kehittämisellä ja kokemusten keräämisellä. Vuoden 2025 aikana selvitettiin kaupungin omia mahdollisia hyvitysalueita. Tätä työtä jatketaan vuoden 2026 aikana. Jatkossa Vantaa on tiiviisti mukana kehittämässä hyvitysmarkkinoita.
- » Vantaan puroista poistettiin vuonna 2025 rytöpatoja 39 kpl. Soraikkoja huollettiin omana työnä yhteensä 26 kpl. Tämän lisäksi järjestettiin viidet talkoot, joissa kunnostettiin/ rakennettiin 6 kutusoraikkoja. Purotalkkarit kävivät myös tutustumassa Helsingin pitäjän kirkonkylänkosken padon purkutyömaahan. Padon purkamisen myötä vaelluskalojen kulku ylävirtaan helpottuu huomattavasti.

- » Luonnon heikentymättömyys on osa luontoposiitiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelmaa ja kaupungin luontoposiitiivisuustavoitteita ja -sitoumuksia. Luonnon heikentymättömyys toteutetaan lieventämishierarkian ja ekologinen kompensaaation avulla. Nämä on otettu osaksi kaupunkistrategian 2026–2029 tavoitteita ja mittareita. Kompensaaation käyttöönottoa pilotoitiin vuoden 2025 aikana menestyksekkäästi ja vuoden 2026 aikana kompensaaatio otetaan lähtökohtaisesti käyttöön kaikissa uusissa asemakaavoissa, joissa syntyy luontohaittaa. Toimintatapaa kehitetään samaan aikaan kun ekologista kompensatiota otetaan käyttöön.
- » Uusissa asemakaavoissa toteutetaan luontohaittojen lieventämishierarkia, jonka viimeisenä keinona on ekologinen kompensaaatio. Toimenpide on osa luonnon heikentymättömyyttä ja luontoposiitiivinen Vantaan 2030 -tavoitetta. Toimenpide on mukana kaupunkistrategiassa 2026–2029. Mittarina toimii luonnonarvohehtaarit. Luonnonarvohehtaarit on otettu käyttöön Vantaan kaupungin maankäytön suunnittelussa.
- » Haettu rahoitusta Kylmäojan monimuotoisuustekoihin MetsäGroup-hausta. Viimeistelty KYLKI-hakemus (Kaupunkiseutu ja yritykset luontoposiitiivisuuden kirittäjinä) ja saatu myönteinen rahoituspäätös.
- » Vieraslajisuunnitelma valmistui syksyllä 2025. Suunnitelmassa esitetään toimenpiteitä vieraslajitorjunnan seurannaksi. Vieraslajitiedon vieminen ArcGIS:iin ja Vampattiin laji.fi-portaalista käynnistetty yhteistyössä paikkatietopalveluiden kanssa.
- » Lähiluonto-oppaat järjestivät Purotalkkareiden kanssa kahdet jättipalsamitalkoot Kylmäojalla ja Rekolanojalla. Vantaa oli mukana Soolotalkoot-kampanjassa viidellä kohteella, jossa oli mahdollista torjua jättipalsamia. Crowdsorsa-mobiilipelin avulla oli mahdollista torjua lupiinia ja jättipalsamia usealla eri alueella Kuusijärvellä, Tammistossa, Petikossa ja Myyrmäessä. Crowdsorsaan osallistui Vantaalla 173 henkeä/tiimiä. Vieraslajitiedotusta tehtiin Vantaan lähiluonnon facebook-sivustolla ja bussien diginäytöillä. VÄLKE-hankkeessa pidettiin vieraslajiwebinaari. Puistoruokailutapahtumassa esiteltiin vieraslajeja.
- » Ympäristökasvatuksesta virtaa vesiensuojeluun -hanke toteutettiin suunnitelman mukaisesti ja Vantaan Välke-ryhmän (Uudenmaan ympäristökasvatuksen ja ympäristötietoisuuden edistämisyhmä) puheenjohtajuuskauden aikana kehitettiin ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden lisäämisen toimintatapoja vesiteemasta. Vantaan kaupungin ja SLL:n Vantaan osaston järjestämiä vieraslajitalkoita oli kesällä 2025 yhteensä 42 kappaletta. Vehkalanmäellä järjestettiin talkoita WWF:n ja ympäristökeskuksen kanssa. Vantaan vieraslajitalkoiden koordinoitua kehitetään hankkeen tuottaman materiaalin ja ideoiden pohjalta. Hankkeen aikana syntyneet materiaalit on ladattu MAPPA.fi-palvelimeen Välke-ryhmän alle.

Luontoposiitiivisuustyön kehittäminen

Vuonna 2025 Vantaan kaupungin luontoposiitiivisuustavoitetta vietiin määrätietoisesti osaksi kaupungin uutta strategiaa. Luontoposiitiivisuustyön strategiseksi mittariksi asetettiin luonnonarvohehtaari, joka mittaa alueiden ekologista tilaa suhteessa pinta-alaan, ja jonka perusteella voidaan arvioida muutosta luonnon tilassa. Vantaa kehittää yhdessä kymmenen muun Suomen suurimman kaupungin kanssa luonnonarvohehtaarin käyttöönottoa ja siihen perustuvaa tilinpitoa siten, että mittari on yhdenmukaisesti sovellettavissa eri kaupungeissa ja mahdollistaa luontovaikutusten vertailun kaupunkien välillä.

Luontoposiitiivisuustyötä tukevia käytännön edellytyksiä vahvistettiin muun muassa laatimalla vieraslajisuunnitelma sekä kehittämällä paikkatietoa luontotiedon paremmaksi hyödyntämiseksi. Luontosydämenjäljen kasvattamiseen liittyvä viestintäsuunnitelma valmistui. Keravanjoen Kirkonkylänkosken padon purkaminen paransi huomattavasti vaelluskalojen kulkumahdollisuuksia. Vantaalle perustettiin neljä uutta luonnonsuojelualuetta, joiden yhteispinta-ala on noin 81 hehtaaria. Lisäksi valmisteltiin OECM-alueita (Other Effective Area-Based Conservation Measures) täydentämään perinteistä suojelualueverkostoa. Vantaalla OECM-alueita ovat kaupungin omistamat yleiskaavan LUO-alueet (luonnon monimuotoisuuden kannalta

erityisen tärkeät alueet). Luontoposiitiivisen yritysyhteistyön edistämiseksi haettiin ja saatiin rahoitus KYLKI-hankkeelle, jonka tavoitteena on laajentaa luontoposiitiivisia toimintamalleja yritysyhteistyön kautta.

Vantaan luontoposiitiivisuustyö palkittiin kunniainnalla Paras luontoteko -kilpailussa. Kilpailun järjestää kahden vuoden välein Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) Suomen kansallinen komitea. Tänä vuonna etsittiin erityisesti toimia, joilla on innostettu laajamittaiseen toimintaan ja yhteistyöhön luonnon tilan säilyttämiseksi tai parantamiseksi.

Kuva: Matti Nummelin

Luonnon heikentymättömyys ja ekologinen kompensatio

Tärkeänä työkaluna luontoposiitivisuuden saavuttamisessa on luonnon heikentymättömyyden malli maankäytössä, jonka mukaisesti rakentaminen luontoalueille toteutetaan niin, että haitat luonnolle minimoidaan ja jäljelle jäävät haitat hyvitetään. Tämä tarkoittaa, että rakennuspaikalla olleelle luontotyyppille aiheutunut haitta hyvitetään parantamalla samanlaisen luontotyyppin tilaa toisaalla.

Luonnon heikentymättömyyden malli otettiin käyttöön Vantaalla vuoden 2025 alussa ensimmäisenä kaupunkina Suomessa, jolloin Vantaa toteutti rakentamisen luontohaittojen ekologisen kompensatian Palokallion metsään. Siellä entistä talousmetsää ennallistettiin kohti luonnontilaa. Ennallistuksessa muun muassa tukittiin metsän kuivattamiseksi aikanaan tehtyjä ojia ja kaadettiin puita maahan lahopuiksi, sillä lahopuu on elintärkeää monille hyönteis- ja kasvilajeille.

Vantaan ratikan rakentamisesta aiheutuvien luontohaittojen hyvittämistä suunnitellaan niin luonnon luontotyyppeihin kuin rakennettuunkin ympäristöön, sekä kaadettujen puiden korvaamiseen uusilla puilla.

Vantaa toimii valtakunnallisena edelläkävijänä toteuttamassa ekologista kompensatiota sekä kehittämässä ja ottamassa käyttöön luonnonarvomarkkinoita. Jatkossa Vantaalla kaikki rakentamisesta aiheutuva luontohaitta hyvitetään.

Ekologinen kompensatio perustuu uudistettuun luonnonsuojelulakiin, ja hyvityssuunnitelmat hyväksyy Lupa- ja valvontavirasto.

Niittyvuosi jatkoi luontoteemaa

Vantaan yhtenä luontotavoitteena on kattava avoimien alueiden verkoston varmistaminen. Sen toimenpiteisiin kuuluu muun muassa niitty-ympäristöjen monimuotoisuuden kasvattaminen.

Vantaan Vehkalanmäen uusiniityn hoitoa jatkettiin aikaisempien vuosien tahtiin omana työnä ja useilla yritystalkoilla. Lupiinin määrä on pudonnut murto-osaan siitä, kun vieraslajeja alettiin torjua kuusi vuotta sitten. Torjuntaa jatkettiin, ja vuonna 2025 yksikään lupiini ei ehtinyt siementää hoidetun niityn alueella. Kukkakasvien kasvuedellytyksiä parannettiin myös niittämällä heinävaltaisia aloja, jolloin niittojätteen mukana saatiin poistettua ravinteita.

Niittyvuosi sai hyvää vetoapua Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiriltä, kun sen Ketosirkka-hankkeen niittykohteista viisi sijoittui Vantaalle. Niittylajistoltaan mielenkiintoisia kohteita löytyi mm. Askiston Kakolanmäeltä, Tuupakantien varresta ja Ylästön Syyrakista. Näiden kohteiden vuonna 2025 aloitettua luonnonhoitoa jatketaan myös vuonna 2026.

Kuva: Jarmo Honkanen

Vantaan lähiluonto-opastoiminta tavoitti yli 900 asukasta

Ympäristökeskuksen lähiluonto-oppaat järjestivät kaudella 2025 laajan valikoiman retkiä, joiden tarkoituksena oli vahvistaa lasten, nuorten ja aikuisten luontosuhdetta. Kevään ja syksyn suosituin retki oli Tutkimusmatka lähiluontoon. Muita retkiä olivat esimerkiksi Liisa liito-oravan seikkailu, Luovaa luontoa -taidepaketti sekä Lajintuntemusta vahvistava luontoretki. Päiväkodeille ja kouluille tarjottujen retkien lisäksi lähiluonto-oppaat toteuttivat 13 luontoretkeä muille ryhmille, kuten eläkeläisille, asukastilalle, nuorille aikuisille ja avoimelle päiväkodille.

Lähiluonto-oppaat järjestivät yhteistyössä puotalkkareiden ja Ympäristökasvatuksesta virtaa vesiensuojeluun -hankkeen

kanssa useita jättipalsamin ja lupiinin kitkentätalkkoita. Oppaat olivat mukana myös Itämeripäivän mikroskopointirastilla, joka keräsi noin 100 kävijää. Lisäksi lähiluonto-oppaat järjestivät yhteisö- ja henkilöstötapahtumia.

Kaiken kaikkiaan lähiluonto-oppaiden retkille, talkoisiin ja muihin tapahtumiin osallistui 932 henkilöä, joista lapsia oli 653. Palautteet olivat erittäin myönteisiä: opastusta kiiteltiin erityisesti innostavuudesta, asiantuntevuudesta, lasten huomioimisesta ja hyvästä yhteistyöstä. Vuodelle 2026 lähiluonto-opastoimintaa suunnitellaan luontoteot-teemalle.

Kuvat: Taru Metsä

Crowdsorsa-mobiilipeli innosti torjumaan vieraskasvilajeja

Vantaalla on ollut käytössä Crowdsorsa-mobiilipeli kaksi kesää vieraskasvilajien torjunnassa. Pelin avulla lisätään tietoa haitallisista vieraslajeista ja innostetaan asukkaita tekemään hyviä luontotekoja. Pelissä jättipalsamin tai lupiinin torjunnasta maksetaan pieni palkkio.

Peli sai hyvää palautetta ensimmäisenä kokeiluvuotena ja kaudella 2025 Vantaan pelialuetta laajennettiin käsittämään Kuusijärven, Tammiston ja Myyrmäen alueiden lisäksi viheralueita muun muassa Petikosta, Korsosta sekä Kuninkaalasta. Kesällä 2025 peliin osallistui yhteensä 173 henkilöä/tiimiä ja suurin osa osallistujista oli edellisen vuoden tavoin teini-ikäisiä ja nuoria aikuisia. Crowdsorsan kautta torjutut esiintymät pinta-aloineen menevät tiedoksi myös Laji.fi-sivustolle. Mobiilipeli täydensi osaltaan kaupungin, järjestöjen ja asukkaiden muuta työtä vieraslajien torjumiseksi.

Kuva: Anna Ojala

Monimuotoisuuden huomioiminen puistosuunnittelussa

Viheralueiden suunnittelu käynnistyy aina mahdollisten luontoarvojen huomioimisella. Olevaa kasvillisuutta säilytetään mahdollisimman paljon, ja toiminnot sijoitetaan niin, ettei esimerkiksi puita tarvitse kaataa. Suunnitelmissa suositetaan monilajista, kotimaista kasvillisuutta.

Niittyinä hoidettavia alueita on lisätty suunnitelmiin, ja kasvillisuussuunnitelmissa huomioidaan myös ekologisten

verkoston tavoitteet. Lisäksi hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan olevan maapohjan siemenpankkia. Viime vuosina on kiinnitetty erityishuomiota vieraslajeihin: suunnitelmien liitteenä annetaan ohjeistukset vieraslajien torjuntaan työmaan aikana.

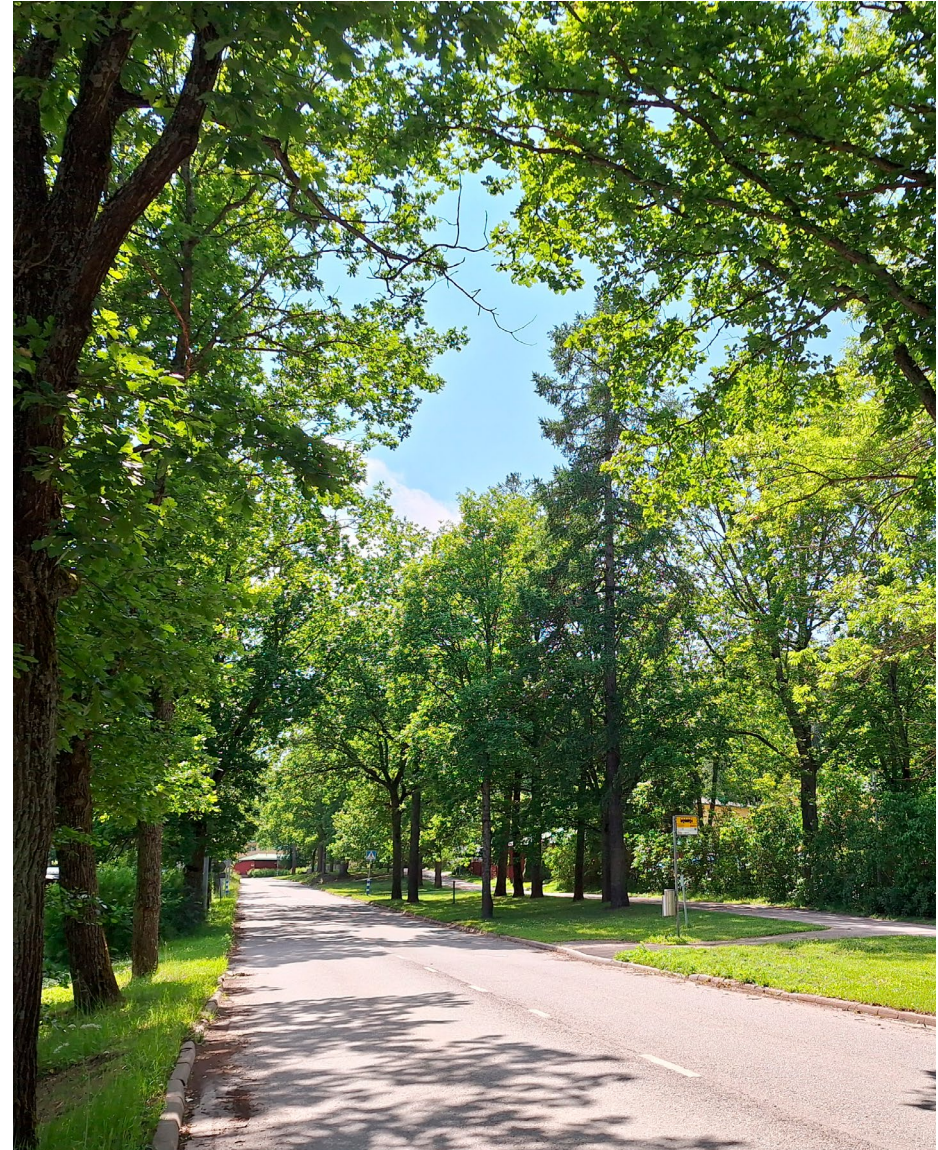
Kuvat: FCG, Taina Tuominen

Katupuulinjaus tuo esiin katupuiden merkityksen meille kaikille

Katupuut lisäävät viihtyisyyttä ja vehreyttä sekä tarjoavat varjoa kesähelteillä. Lisäksi ne voivat lisätä luonnon monimuotoisuutta monilajisina, kerroksellisina ja kukkivina kokonaisuuksina. Katupuulinjauksella (2025) on tuotu esiin katupuiden monet hyödyt ja niiden merkitys myös asukkaille ja kaikille vantaalaisille. Katupuulinjauksen visio on, että Vantaalla puut saavat kasvaa pitkäikäisiksi, puusto on monilajista ja elinvoimaista, katupuustolla hillitään ilmastomuutoksen vaikutuksia ja vantaalaiset tuntevat puunsa. Tavoitteena on parantaa ohjeistusta, lisätä katupuiden määrää ja monimuotoisuutta monilajisiin istutuksiin sekä koota ja jakaa katupuita koskevaa tietoa. Katupuilla on omat tarpeensa ja niistä tulee pitää huolta muun muassa riittävin tilavarauksin ja hoidon keinoin.

Mitä kookkaammaksi puu kasvaa, sitä paremmin se tarjoaa meille hyötyjä. Siksi on tärkeää huolehtia katupuiden säilymisestä. Katupuulinjauksen tavoitteiden saavuttamiseksi on esitetty toimenpiteitä, kuten katupuurekisterin hyödyntäminen, katupuiden vauriohinnaston käyttöönotto, kaupunkitilaohjeen täydentäminen suunnittelun tueksi sekä lajiston laajentaminen puulajikokeiluin.

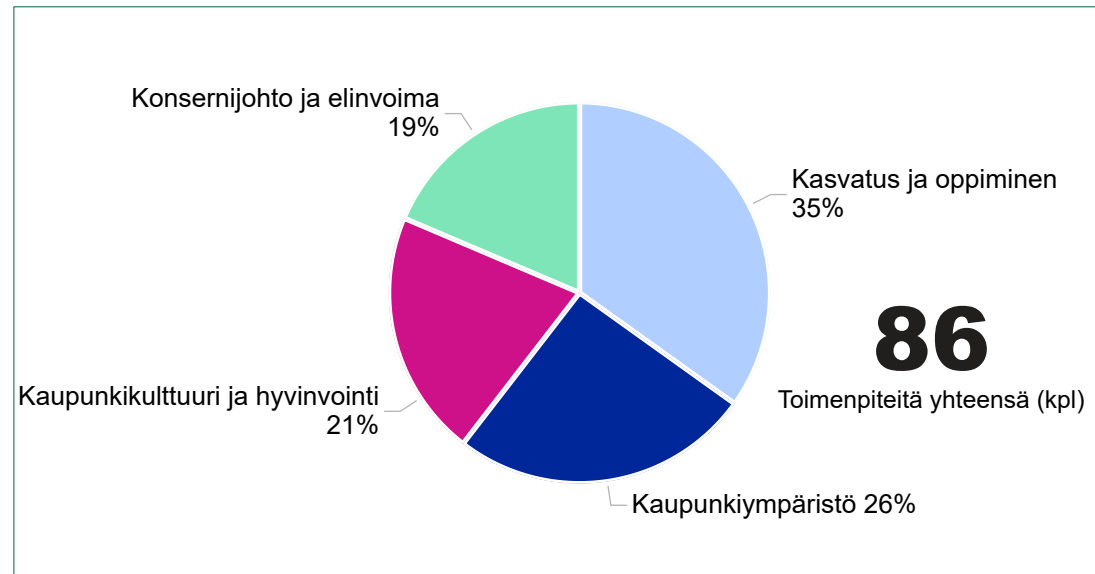

Kuva: Anni Vuorikari

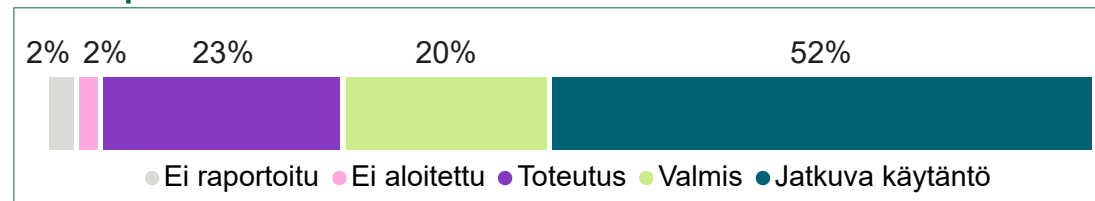

Vastuullinen Vantaa

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Esimerkkejä toimenpiteiden etenemisestä raportointijaksolla:

- » Lähiluonto-oppaat järjestivät vuonna 2024 lähiluontoon kaikkiaan 56 luontoretkeä, joille osallistui yhteensä 1 047 henkeä päiväkotikäisistä eläkeläisiin.
- » Kuvataidekoulussa lähiluontoa ja -ympäristöä on hyödynnetty oppimisaikana, inspiraationa ja mallina. Oppilaat ovat toteuttaneet ympäristötaideprojekteja, tutustuneet lähiympäristöön eri aistien kautta ja kuvanneet sitä maalaten, valokuvaten ja piirtäen. Kesäkurssien sisältöön kuuluu ulkona oppiminen oleellisena osana.
- » Vantaan kaupungin järjestämille tapahtumille on otettu käyttöön vastuullisuusperiaatteet syksyllä 2024, joista viestitään eri kanavissa.

- » Aikuisopistossa kotimainen punasavi on otettu keramiikan materiaaliksi. Akryyliä käyttöä on vähennetty ja otettu tilalle muoviton ympäristöystävällinen eco guassi.
- » Nuorten kasvua ympäristövastuullisiksi kansalaisiksi on tuettu nuorisotyöllisin keinoin. Toimenpiteet on viety Ekokompassi- järjestelmään (tasokuvaus jäänyt Ekokompassin jalkoihin). Nuoria tuetaan erilaisin toiminnallisin menetelmin huomioimaan ympäristöasioita (pullonkeräyskiset ja siivoustalkoot) sekä lisäksi nuoria viedään luontoon ja tuodaan luontoa lähelle nuorta esimerkiksi leiri- ja retkitoiminnalla.
- » Kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin uusi Ekokompassi sertifikaatti 3.11.2025. Jatketaan ympäristöjohtamisen kehittämistä toimialalla.
- » Ekokompassi-sertifioinnin laajentamisesta koko Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle päätettiin vuoden 2025 lopussa toimialan johtoryhmässä. Ekokompassin ympäristöohjelma rakennetaan keväällä 2026.
- » Esihenkilöille sekä asiantuntijoille suunnattu kestävän kehityksen SDG-työpajakonsepti valmis ja koulutuksia pidetty. Kaupungin vastuullisuusasiantuntija koordinoi kokonaisuutta.
- » Ilmastobudjetti on muutettu ympäristöbudjetiksi sisältäen myös luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista. Vuonna 2025 ympäristöbudjetti raportoitiiin tilinpäätöksen ja ympäristövastuuraportin yhteydessä. Vuonna 2026 budjetoinnin toimivuutta tarkastellaan uudelleen.
- » Varhaiskasvatuksessa ekotukihenkilöverkosto päivitettiin ja yhtenäistettiin muiden vastuiden kanssa ekotuutorverkostoksi, joka vastaa ympäristötyön edistämisestä päiväkodeissa. Palveluyksikkö/ alueenjohto-ryhmissä on käsitelty ympäristöteemoja. Palvelualueasoinen kehittämisryhmä kokoontuu säännöllisesti.
- » Haitallisten aineiden vähentäminen päiväkotiympäristön hankinnoissa -green deal -sopimuksen tavoitteiden toteutuminen raportoitiiin Sitoumus 2050-sivustolla keväällä 2025, jolloin raportointivelvollisuus loppui sopimuskauden päätyttyä. Vantaa on huomioinut green deal-kriteereitä sopimuksen minimitasoa laajemmin useammassa hankinnassa. Sitoumuksen tavoitteet toteutuvat jatkossa jatkuvana käytäntönä, haitallisia kemikaaleja vähennetään varhaiskasvatuksen ympäristöissä hankintakriteerien avulla.
- » Kaikkien suurten yhtiöiden vastuullisuustavoitteet pohjautuvat yhtiöiden vastuullisuusohjelmiin. Lisäksi tavoitteissa on huomioitu kaupunkistrategiset päämäärät, kuten resurssiviisaus ja hiilineutraalisuustavoitteet, sekä SDG-viitekehys. Yli puolet kaupungin yhtiöille vuodelle 2025 asetetuista vastuullisuustavoitteista saavutettiin. Vastuullisuustavoitteiden toteutumisesta voi lukea tarkemmin tytäryhtiöiden vuosiraportista 2025. Lisäksi kattavampaa tietoa vastuullisuustoimista löytyy tytäryhtiöiden toimintakertomuksista.

Varhaiskasvatuksen ympäristökasvatusta ohjaavat työkortit

Vuonna 2025 päiväkotien ympäristökasvatus kytkeytyy tiiviisti ympäristökasvatuksen työkorttien teemoihin. *Lähiluonto ja luontosuhde* -kortin tavoitteet näkyvät viikoittaisina metsäretkinä, lähialueen tutkimisena ja lasten myönteisten luontokokemusten vahvistamisena. Kasvulavat, istutukset ja puutarhaprojektit tukevat sekä luontosuhdetta että päiväkotipuutarhan tavoitetta ymmärtää ruoan alkuperää ja kasvien kasvua.

Vastuullinen kuluttaminen toteutuu kierrätyksen lisäämisenä, jäteastioiden päivittämisenä, lelujen ja materiaalien uudelleenkäyttönä sekä harkituilla hankinnoilla. Kierrätystapahtumat ja lelumarkkinat vahvistavat kiertotalouden periaatteita.

Vaikuttaminen ja osallisuus kestävään elämäntapaan konkretisoituu ekokaveritoiminnassa, lasten vastuurooleissa (esim. energiaetsivät, roskapoliisit) sekä kierrätysretkillä, joissa lapset harjoittelevat omien tekojensa vaikutusten ymmärtämistä.

Energian säästäminen näkyy arjen valinnoissa: valojen sammuttamisessa, vedenkäytön tarkkailussa ja energiakokeiluissa, jotka on toteutettu osana lasten oppimista.

Ruokakasvatus vahvistuu kasvisruokaan tutustumisena, ruokahävikin vähentämisenä ja lasten osallisuutena annoskokojen määrittämisessä.

Kaiken kaikkiaan vuosi 2025 vahvistaa ympäristövastuullista pedagogiikkaa ja toimintakulttuuria arjen tasolla.

Kuva: Pekka Turtiainen

Ympäristövastuullista varhaiskasvatusta ruotsinkielisillä palveluilla

Vantaan ruotsinkielinen varhaiskasvatus on neljästä yksiköstä koostuva tiivis yhteisö. Yksiköt toimivat samojen tavoitteiden mukaan, ja ympäristökasvatus ja ekotoiminta ovat kaikissa osa arkea.

Ympäristövastuullista käyttäytymistä ja kasvatusta on työstetty monella tavalla, ja lapset ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun. Leluja on korjattu ja käyttämättömiä leluja on kierrätetty ja lainattu ryhmien välillä. Yhdessä on mietitty, miten lelut ja erilaiset materiaalit saataisiin kestämään kauemmin. Askartelussa ja materiaaleissa on huomioitu kierrätys; maitopurkit ja erilaiset laatikot on otettu uusiokäyttöön. Kierrätystä on edistetty eri-ikäisten lasten kanssa lajittelemalla roskia ja viemällä ne kierrätyspisteille.

Ruokakasvatus näkyy kaikissa yksiköissä kasvattajien positiivisena ruokapuheena, erilaisina maisteluina ja lasten kannustamisena. Lapset saavat itse osallistua ruuan ottamiseen, mikä vähentää ruokahävikkiä. Aikuinen on ruokailutilanteissa läsnä ja yhdessä tutustutaan myös erilaisiin kasvisruokiin.

Lukuvuonna 2025–2026 luontokasvatus on vahvistunut ja on tehty viikoittaisia retkiä lähiympäristöön. Yhdessä on tutustuttu liikennesääntöihin, tutkittu vuodenaikoja, tehty taidetta luonnonmateriaaleja käyttäen, tutkittu eläintenjälkiä, nautiskeltu eväistä puiden alla ja kerätty roskia luonnosta.

Den svenskspråkiga småbarnspedagogiken i Vanda är en liten och sammansvetsad grupp som består av fyra enheter. Vi arbetar alla enligt samma strategi och mål, och därmed är miljöfostran och ekoarbete en naturlig del av vardagen i alla enheter.

Miljöansvarigt beteende och fostran har utarbetats på många olika sätt. Personalen inom småbarnspedagogiken har involverat barnen i planeringen av verksamheten och i valet av vilket område inom miljöfostran man har valt att arbeta med.

Återvinning är ett delområde som man har arbetat med i alla enheter, både med de allra yngsta och de äldre barnen. Tillsammans med barnen har man sorterat skräp, som därefter har förts till återvinningsstationer. Leksaker har även reparerats, oanvända leksaker har återvunnits och lånats mellan grupper och tillsammans har man funderat på hur leksaker och olika material ska hålla längre. Återvinning har även beaktats i pyssel och pysselmateriäl; mjölkpaket och olika lådor har tagits till vara och återanvänts.

Matfostran syns i alla enheter genom pedagogernas positiva samtal om mat och vi uppmuntrar barnen till att smaka på olika maträtter. Barnen får själva delta i att ta mat på sin tallrik för att minska på matsvinnet. En vuxen är alltid närvarande vid måltiderna och tillsammans bekantar vi oss också med olika vegetariska maträtter.

Under läsåret 2025–2026 har naturfostran dessutom varit mer närvarande i vår verksamhet och alla barngrupper har gjort varje vecka utflykter i närområdet. Tillsammans har vi bekantat oss med trafikregler, undersökt årstider, skapat konst av naturmaterial, undersökt djurspår i lera och snö, njutit av matsäck under trädens grenar och plockat skräp i naturen.

Vantaan lukioissa kehitetään maata pitkin matkustamista

Vantaan lukioissa on pitkät perinteet vaihtotoiminnasta Erasmus-ohjelman, ystävyyskoulujen tai muiden rakenteiden puitteissa. Matkoihin liittyy myönteisiä kulttuurien kohtaamisia, mutta myös lentomatkustamisen tuottamia negatiivisia ympäristövaikutuksia. Green Erasmuksen ja kestävän elämäntavan nimissä lentomatkustamiselle onkin alettu etsimään vaihtoehtoja.

Keväällä 2025 Vaskivuoren lukion ODDience2030 -projektin porukalla matkustettiin lentämisen sijasta bussilla Ivaloon. Syksyllä 2025 Martinlaakson lukion opettaja ja opiskelija matkasivat juna-bussi-yhdistelmällä Sodankylään Unesco-koulujen COLD MATTERS -konferenssiin ja Sotungin lukiosta lähti Green Erasmus -matkalle 8 opiskelijaa ja 2 opettajaa Amsterdamiin. Matkareittinä oli laivalla Helsinki-Tukholma ja junalla Tukholma-Hampuri sekä Hampuri-Osnabrück-Amsterdam.

Martinlaakson lukion monet nykyisistä yhteistyökouluista sijaitsevat Etelä-Euroopassa, jolloin maata pitkin matkustaminen ei ole aina mahdollista. Martinlaakson lukion kansainvälisyystiimi on kuitenkin esitellyt vihreää matkustamista opekokouksissa, ja tulevista matkoista päätettäessä kestävä liikkuminen on etusijalla. Jatkossa halutaan löytää yhteistyökouluja myös lähempää, jotta vihreä matkustaminen olisi helpompaa toteuttaa.

Kuva: Jori Lindroth

Kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteita integroidaan opetukseen valinnaisaineiden kautta

Kestävän tulevaisuuden (ketu) osaamistavoitteiden juurruttaminen Vantaan peruskoulujen opetukseen etenee esimerkiksi valinnaisaineiden kautta. Lukuvuonna 2025–2026 Lehtikuusen, Rekolan ja Koivukylän kouluissa otettiin käyttöön valinnaisainekokonaisuuksia, joiden punaisena lankana oli ketu-teemojen käsittely. Aiemmin mallia on pilotoitu Ylästön koulussa.

Kouluissa rakennettiin erilaisia valinnaispolkuja, joista oppilaat saivat valita itselleen kiinnostavimmat. Polut rakentuvat moduuleista ja sisältävät ketu-teemoja eri oppiaineiden sisällöissä. Luonto- ja liikuntateemaiset kokonaisuudet vahvistivat ympäristövastuun ymmärrystä ja kestävän hyvinvoinnin taitoja. Medialukutaitoa, vaikuttamista ja tiedonhakua sisältävät moduulit puolestaan tukivat kriittistä ajattelua, osallisuutta ja kykyä arvioida omien tekojen vaikutuksia, jotka ovat keskeisiä Ketu-toimijuudessa.

Käsityön, taiteen ja kotitalouden projekteissa oppilaat loivat omia ratkaisujaan, rakensivat kulttuurisesti moninaisia nukkekoteja, kokeilivat kasvisruokaa ja tuottivat kantaaottavaa taidetta. Näin tulevaisuusajattelu ja luova ongelmanratkaisu syntyivät osaksi tekemistä.

Vaikka ryhmäkoot toivat ajoittain omat haasteensa, valinnaispolut osoittautuivat toimivaksi tavaksi tuoda ketu-tavoitteita opetukseen elämyksellisesti ja monipuolisesti. Kokemuksia on myös kiitelty opettajien tiiviistä yhteistyöstä, joka on ollut keskeinen tekijä mallin onnistumisessa ja sen jatkokehittämisessä.

Kuva: Sakari Manninen

Varia osallistui kestävyysindikaattorien kehittämiseen

Vantaan Varia oli aktiivisesti mukana Opetushallituksen valtakunnallisessa työssä, jossa kehitettiin ammatillisen koulutuksen uudet kestävyysindikaattorit. Indikaattorit luotiin tukemaan ja ilmentämään oppilaitosten pitkäjänteistä ja tulevaisuussuuntautunutta kestävyysedistämistä. Opetushallituksen koordinoima kokonaisuus syntyi yhteistyössä koulutuksen järjestäjien sekä Vaski- ja Kartalla-verkoston kanssa. Indikaattorit tarjoavat selkeän ja yhtenäisen tavan seurata ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyysedistämisen toteutumista oppilaitoksissa.

Variasta oltiin mukana testikeräämässä tietoa ja luomassa parempia mittareita. Osallistuminen tähän työhön on Varialle tärkeää, sillä kestävyysmittaaminen antaa konkreettista tietoa siitä, missä oppilaitos onnistuu ja miten sijoitetaan muihin Suomen oppilaitoksiin nähden. Mittaaminen ei ole pelkkää raportointia, vaan se tuo näkyväksi oppilaitoksen vaikutuksen laajempiin yhteiskunnallisiin muutoksiin ja varmistaa, että kestävä kehitys tavoitteet muuttuvat arjen teoiksi.

Kuva: Justus Hirvi

Ympäristövastuullisuutta kehitetään ruokailussa

Vantaa on sitoutunut Kiertotalouden green dealin kautta kunnianhimoiseen ruokailun ympäristövastuullisuuden kehittämiseen. Työ jatkaa jo pitkään tehtyä kehittämistä, jossa ympäristövaikutusten pienentämisen ohella on vahvistettu oppijoiden osallisuutta ja ruokakasvatusta. Kehittämisen perustana ovat ravitsemussuosituksien ja planetaarisen ruokavalioon tähtääminen sekä tavoite saada kaikki oppijat syömään kouluruokaa.

Tältä pohjalta ruokapalvelua, aterioita sekä ruokailutilannetta suunnitellaan yhteistyössä ateriapalvelutuottajien, nuorten ja kasvatuksen ammattilaisten sekä hankinnan palveluyksikön kesken. Kehityksen alla on muun muassa reseptiikka, toimintatavat ja kasvatussisällöt niin että kestävämpi ruokavalio on houkutteleva, helppo ja normaali valinta kaikille lapsille ja nuorille.

Konkreettisina tavoitteina on vähentää aterioiden hiilijalanjälkeä viisi prosenttiyksikköä vuodessa per annos, lisätä kasvisruoan menekkiä sekä tuoda enemmän järvi- ja Itämeren kaloja lautasille. Samalla huomioidaan vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen.

Kuva: Sakari Manninen

Hankintojen kestävyttä edistetään toimivilla käytännöillä ja verkostoyhteistyöllä

Vantaan hankinnoissa kestävä kehitys edistetään hankintaprosessien eri vaiheissa. Suunnitteluvaiheessa arvioidaan kestävä kehityksen näkökulmia suhteessa hankinnan vaikuttavuuteen, kustannuksiin ja kokoon. Arviointiryhmässä pohditaan, voidaanko hankinnan ympäristövaikutuksia ja riskejä pienentää, esimerkiksi rajoittamalla päästöjä tai haitallisia kemikaaleja, kiertotaloutta tukevilla vaatimuksilla tai kestävämpiin materiaaleihin liittyvillä kriteereillä. Samoin arvioidaan sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden riskejä ja näkökulmia. Markkinavuoropuheluilla vaikutetaan toimittajakenttään ja haetaan tietoa tarkoituksenmukaisesta vaatimustasosta. Kilpailutuksessa asetetaan vähimmäisvaatimuksia ja sopimusehtoja sekä mahdollisesti annetaan lisäpisteitä tarjoajille kestävämmistä ratkaisuksista. Sopimusseurannalla varmistetaan vaatimusten täyttyminen ja toimittajayhteistyöllä edistetään tavoitteita yhdessä yritysten kanssa.

Hankinnan palveluyksikkö osallistuu myös kansallisiin verkostoihin ja hankkeisiin, joissa edistetään hankintojen kestävyttä.

VAUHTI-verkostossa vuonna 2025 yhteistyön teemoja olivat luonnon monimuotoisuus hankinnoissa, kestävät ICT- ja ohjelmistohankinnat sekä tulosperusteisuus ja vaikuttavuus palveluhankinnoissa. Kehittäjäryhmissä tuotettiin oppaita luontovaikutusten tunnistamiseksi ja huomioimiseksi hankinnan eri vaiheissa.

Kuva: Alisa Kaukio

Ekokompassi –ympäristöjärjestelmä ohjaa kaupunkiympäristön toimialan ympäristötyötä

Kaupunkiympäristön toimialalla on ollut vuodesta 2022 lähtien käytössään ympäristöjohtamisohjelma Ekokompassi, joka ohjaa organisaation työarjen ympäristöasioiden kehittämiseen. Ekokompassin tavoitteet asetetaan aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Edellisellä Ekokompassikaudella panostettiin erityisesti jätteiden lajittelun kehittämiseen. Toimien myötä toimialan jätteiden lajittelu on tehostunut, esimerkiksi muovia kierrätetään aiempaa kattavammin. Seuraavien kolmen vuoden eli vuosien 2026–2028 ajan panostetaan erityisesti työmatka- ja työasiointimatkapäästöjen vähentämiseen ja materiaalikierrätyksen tehostamiseen.

Ekokompassi-sertifikaatin myöntää Suomen luonnonsuojeluliitto aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Toimialalle myönnettiin uusi sertifikaatti marraskuussa 2025. Ekotukihenkilöillä on merkittävä rooli Ekokompassityön edistämisessä ja toimenpiteiden jalkauttamisessa.

Ympäristöjohtamista on edistetty toimialoilla ja Ekokompassi on laajentunut Vantaan kaupunkioorganisaatiossa. Kaupunkiympäristön toimialan lisäksi Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti vuonna 2024. Vuoden 2025 lopussa Ekokompassi-sertifiointia päätettiin laajentaa koko Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalle.

Ympäristökasvatuksesta virtaa vesiensuojeluun –hanke

Vantaan ympäristökeskuksen ja Välke-ryhmän yhteistyö, jossa innostettiin Vantaan asukkaita ja yrityksiä pitämään huolta kaupungin pienvesistä tietoisuuden lisäämisen ja vieraslajitalkoiden avulla.

Uudenmaan ympäristökasvatuksen ja -tietoisuuden edistämisryhmä Välkkeen toiminnan tavoitteena on lisätä ympäristökasvatustoimijoiden verkostoitumista ja tiedonvaihtoa sekä ympäristökasvatustyön näkyvyyttä Uudellamaalla. Vantaa toimi ryhmän puheenjohtajana vuosina 2024–2025, jolloin teemana oli vesi.

Välke-yhteistyön kautta vahvistettiin Uudellamaalla toteutettavaa ympäristökasvatusta ja ympäristötietoisuuden lisäämistä vesistöjen suojelun sekä vesiekosysteemien näkökulmasta. Esimerkkeinä toimenpiteistä hankkeen aikana pystytettiin opastauluja Vantaan puroluontokohteisiin, järjestettiin puroretkiä ja vieraslajitalkoita, osallistuttiin Itämeripäivään sekä järjestettiin webinaareja vesi- ja vieraslajiteemasta.

Kuva: Suvi Nuorivaara

Kitkarengaskampanja

Vantaan kaupunki kannustaa vantaalaisia valitsemaan autojen talvirenkaiksi kitkarenkaat. Tätä edistetään osallistumalla Helsingin kaupungin koordinoimaan kitkarengasviestintään yhdessä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Vuonna 2022 aloitettu viestintä painottuu syksyisin järjestettävään kitkarengaskampanjaan, jolloin uusien talvirenkaiden hankinta on ajankohtaista. Syksyllä 2025 kitkarengaskampanja näkyi ja kuului Vantaan alueella radiossa, sosiaalisessa mediassa, kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomien verkkosivuilla sekä kadunvarsilla ja bussinäytöillä.

Kitkarenkaiden käyttöosuus Vantaan alueella on kasvanut tasaisesti yhteisen kitkarengaskampanjan käynnistymisen jälkeen. Talvirengaskaudella 2023–2024 kitkarenkaiden osuus oli noin 29 %, kaudella 2024–2025 noin 30 % ja kaudella 2025–2026 32 %. Käyttöosuus arvioitiin laskemalla kitkarenkaiden osuus Jumbon ja Myyrmannin ostoskeskusten pysäköintihalleihin pysäköidyistä autoista.

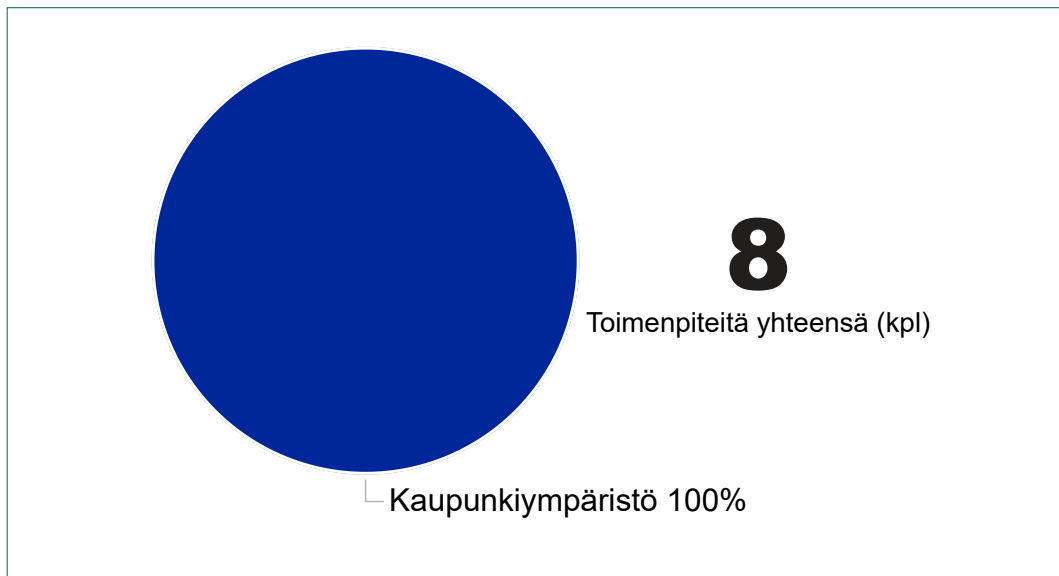

Kuva: Pekka Turtiainen

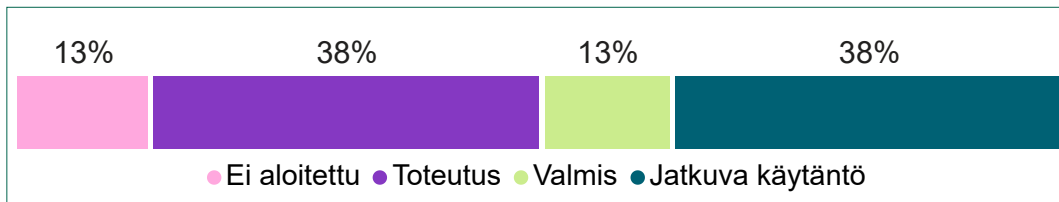

Hiilinielut ja kompensatio

Toimenpiteiden osuus toimialoittain

Toimenpiteiden eteneminen

Esimerkkejä toimenpiteiden etenemisestä raportointijaksolla:

- » On käyty vuoropuhelua kompensatioita välittävien yritysten kanssa. Varsinaisiin päästöjen kompensatiohankintoihin ei olla ryhtymässä.
- » HSY:n hiilinielujen ja -varastojen selvitystyö on viivästynyt ja julkaistaan vuoden 2026 kesään mennessä.
- » Kaupungin omien suorien päästöjen kompensatiomahdollisuuksia selvitetty esimerkiksi lentopäästöjen osalta.
- » Kaupungin metsien puusto on varttunutta, vanhoja puita ja metsiä säilytetään. Metsiä kehitetään sekapuustoisina ja jatkuvapeitteisinä, mikä on tärkeää myös ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta. Luontaisia taimia suositaan. Jos metsiin syntyy aukkoja esim. huonokuntoisten puiden poistamisen seurauksena, uusia puita istutetaan tarvittaessa. Metsänhoidossa ei tehdä maanmuokkauksia tai ojituksia.

Yhteenveto

Vantaan resurssiviisauden tiekartta tavoitteineen ja toimenpiteineen on ohjannut kaupungin ilmasto- ja luontotyötä sekä ympäristövastuun edistämistä. Kuluneen vuoden aikana toimenpiteet ja ohjaukset ovat suurelta osin systemaattisesti edenneet kohti resurssiviisasta kaupungin kehittämistä, suunnittelua, toteutusta ja kunnossapitoa. Vantaan kaupunkistrategian päivityksen yhteydessä vuosina 2025–2026 valmistellaan Ympäristöohjelmaa, joka jatkaa Resurssiviisauden tiekartan pitkäjänteistä työtä ja kehittää tiekartan linjauksia eteenpäin nostaen uusia painopisteitä työn keskiöön.

Vantaan kasvihuonekaasupäästöjen kehitys

Vantaan kasvihuonekaasupäästöt laskivat vuodesta 2024 vuoteen 2025 viisi prosenttia. Päästöt vähenivät kaikilla sektoreilla. Vantaan päästölaskennan tekee vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY).

Suurimmat haasteet hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi ovat liikenteen päästöjen vähentämisessä. Toiseksi suurimmalla päästösektorilla, kaukolämmössä, Vantaan Energian osalta kivihiilen käyttö päättyi vuonna 2025, ja fossiilisten polttoaineiden käyttö tavanomaisessa energiantuotannossa loppuu vuoden 2026 aikana. Vantaan Energia on ilmoittanut saavansa kaukolämmöntuotannon päästöt lähes nollaan hiilidioksidin talteenottojärjestelmän käyttöönoton myötä viimeistään vuonna 2035.

Kaupungin omissa kiinteistöissä sähkön kulutus on laskenut ja päiväkotijärjestelmien ja koulurakennuksissa on luovuttu öljylämmityksestä päälämmönlähteenä. Aurinkosähköjärjestelmiä on asennettu kaikkiin peruskorjauskohteisiin sekä uudiskohteisiin.

Maankäytön ja rakentamisen päästöt

Vantaalla on käytössä ilmastotavoitteita edistävä Ilmastoviisas asemakaava -selvitys (ILVA). Selvityksessä pureudutaan myös ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja tavoitteena on tunnistaa kaavaratkaisut, joilla varaudutaan muuttuviin ilmasto-oloihin. Hiilitase lasketaan tai ilmastovaikutukset selvitetään kaikissa kaavoissa.

Vantaa kehitti vuoden 2025 aikana paikallisia keinoja ohjata rakennushankkeita entistä vähähiilisemmiksi ja kaupunki otti käyttöön lakia tiukemmat raja-arvot. Ohjauksella edistetään Vantaan päästöjen vähentämisen ja kiertotalouden edistämisen tavoitteita.

Kaupunki on tehnyt paljon toimenpiteitä jalankulun ja pyöräilyn sekä liikenteen sähköistämisen edistämiseksi. Liikenteen päästöjen vähentäminen edellyttää tukea valtakunnalliselta tasolta.

Joukkoliikenteen kehittämisessä merkittävin hanke on Vantaan ratikka, jonka rakentamisen yhteydessä toteutetaan paljon myös jalankulun ja pyöräliikenteen infrastruktuuria.

Vantaan ratikan hankkeella on tunnistettu ja osin jo toteutettu monia kiertotalousratkaisuja. Hankkeessa hyödynnetään olemassa olevia raaka-aineita, kuten maa- ja kiviaineksia, reuna- ja luonnonkiviä sekä lahopuita mahdollisuuksien mukaan. Myös betonimurskaa voidaan hyödyntää rakentamisessa aiempaa suunniteltua enemmän.

Vantaa liittyi vuonna 2025 kiertotalouden green deal –sitoumukseen, jonka toimet liittyvät merkittäviin päästölähteisiin, kuten maanrakentamiseen, olemassa olevien tilojen käytön tehostamiseen ja ruokaan. Sitoumuksen Rakennetun ympäristön ja Uudistavan ruokatuotannon muutosalueiden toimenpiteissä kaupunki voi saada aikaan merkittäviä positiivisia vaikutuksia. Maamassojen koordinoinnilla saavutetaan päästövähennyksiä korvaamalla neitseellisiä raaka-aineita uudelleenkäytetyillä. Rakennusten käyttöasteita parantamalla päästään parempaan resurssitehokkuuteen. Kasvis- ja kalapainotteisempaan ruokavalioon siirtyminen vähentää merkittävästi ruoan hiilidioksidipäästöjä ja ruoantuotantoon käytettäviä luonnonvaroja.

Luontoposiitiivisuus

Vantaalla monimuotoisen luonnon ja luontoposiitiivisuuden edistäminen eteni raportointijaksolla määrätietoisesti osaksi kaupungin strategista ohjausta ja käytännön toimintaa. Luonnon heikentymättömyys ja ekologinen kompensatio otettiin käyttöön maankäytön suunnittelussa ensimmäisenä kaupunkina Suomessa. Toimintamalli laajenee vuonna 2026 koskemaan lähtökohtaisesti kaikkia uusia asemakaavoja, joissa syntyy luontohaittaa.

Luonnon monimuotoisuutta parannettiin erilaisilla toimilla. Kaupungin ensimmäinen katupuulinjaus valmistui. Luontoposiitiivisuustyötä tukevia käytännön edellytyksiä vahvistettiin muun muassa laatimalla vieraslajisuunnitelma syksyllä 2025. Vesiluontoa kunnostettiin poistamalla rytöpatoja ja huoltamalla soraikkoja. Lisäksi Vantaalle perustettiin neljä uutta luonnonsuojelualuetta. Lähiluonto-opastoiminta ja ympäristökasvatus tavoittivat suuren joukon asukkaita ja saivat erittäin myönteistä palautetta. Vantaan luontoposiitiivinen työ tunnustettiin myös valtakunnallisesti Paras luontoteko -kilpailun kunniamaininnalla.

Luontoposiitiivisuustyön seuranta vahvistaa luonnonarvohehtaari, joka toimii strategisena mittarina ja mahdollistaa luontovaikutusten arvioinnin ja vertailun. Vantaa kehittää luonnonarvohehtaarin käyttöönottoa yhteistyössä kymmenen muun Suomen suurimman kaupungin kanssa.

Ympäristövastuullisuuden edistäminen

Kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittäminen eteni kasvatuksessa, koulutuksessa, hankinnoissa, johtamisessa ja kaupunkiorganisaation arjessa.

Tapahtumille vuonna 2025 laadittujen vastuullisuusperiaatteiden avulla pyritään varmistamaan, että vastuullisuusasiat huomioidaan kaupungin järjestämissä tapahtumissa yhä paremmin. Eri toimialoilla ympäristöjohtamista kehitettiin järjestelmällisesti Ekokompassin avulla. Kaupungin kaikkien suurten yhtiöiden vastuullisuustavoitteet perustuvat vastuullisuusohjelmiin ja kaupunkistrategian linjauksiin, ja yli puolet kaupungin yhtiöille vuodelle 2025 asetetuista vastuullisuustavoitteista saavutettiin.

Vantaa on sitoutunut Kiertotalouden green dealin kautta kunnianhimoiseen ruokailun ympäristövastuullisuuden kehittämiseen. Työ jatkaa jo pitkään tehtyä kehittämistä, jossa ympäristövaikutusten pienentämisen ohella on vahvistettu oppijoiden osallisuutta ja ruokakasvatusta. Kehittämisen perustana ovat ravitsemussuositukset ja planetaarisen ruokavalioon tähtääminen sekä tavoite saada kaikki oppijat syömään kouluruokaa.

Hiilinieluja selvitetään

Vantaan hiilinielut selvitettiin vuonna 2020, jolloin kaupunki oli mukana pääkaupunkiseudun yhteisessä hankkeessa. HSY:n hiilinielujen ja -varastojen selvitystyö julkaistaan vuonna 2026 kesään mennessä ja se tukee jatkossa hiilinielujen seurantaa ja kehittämistä.

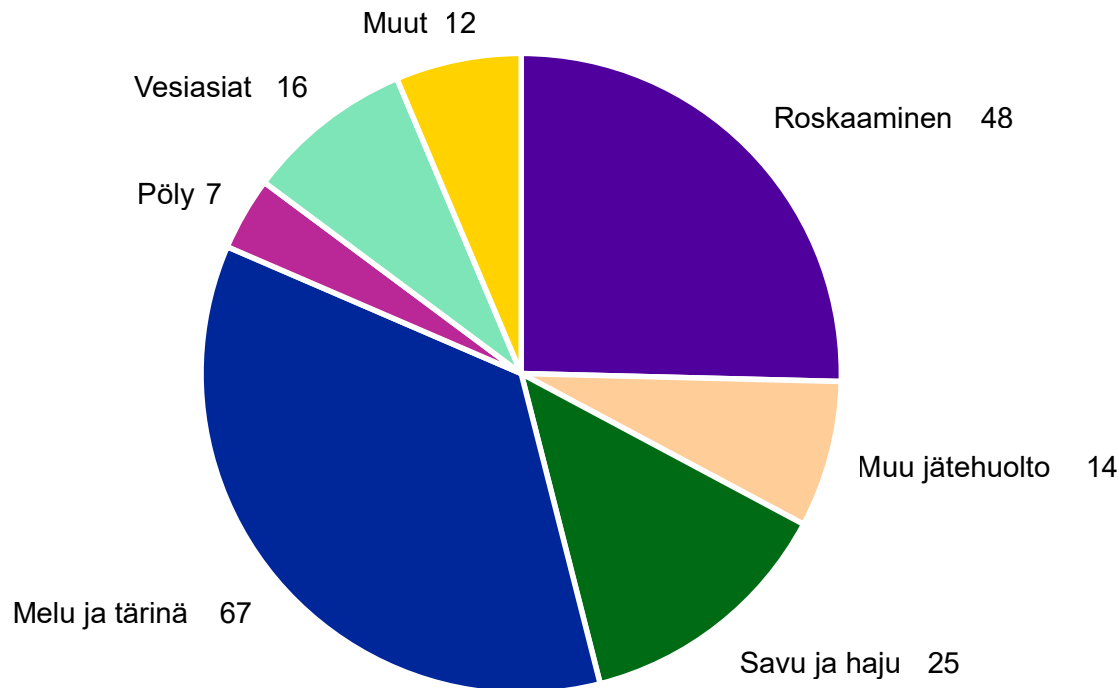
Liite 1: Ilmoitukset ympäristöhaitoista

Vuonna 2025 kirjattujen ympäristöhaittailmoitusten määrä oli selvästi pienempi kuin edellisenä vuonna. Ilmoituksia kirjattiin yhteensä 189 kappaletta, mikä vastaa keskimäärin muutamaa ilmoitusta viikossa. Määrä sisältää ainoastaan ne ilmoitukset, jotka on tallennettu paikkatietoalusta ArcGisiin jatkuvan valvonnan kohteina.

Osa ilmoituksista, kuten kiinteistöjen jätehuoltoon liittyvät ja usein luonteeltaan vähäisemmät asiat, on käsitelty sähköpostitse eikä niitä ole erikseen kirjattu järjestelmään.

Aikaisempina vuosina suurin osa ilmoituksista on koskenut roskaantumista, mutta vuonna 2025 ilmoituksia tehtiin eniten meluun ja tärinään liittyen. Raitiotien rakentaminen näkyi välittömästi töiden aloitusvuonna Tikkurilan alueen melua koskevien valitusten määrässä.

Ilmoitusten määrä vuonna 2025

Liite 2: Ympäristöindikaattorit

Yhdyskuntarakentaminen ja liikkuminen

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Tiiviisti asutut alueet								
• Osuus YKR-ruuduista, joissa vähintään 20 asukasta/ha (%)		34	34,38	34,79	35,44	34,6	↑	negatiivinen muutos
• Osuus YKR-ruuduista, joissa vähintään 50 asukasta/ha (%)			11,3	11,26	11,41	11,3	↑	negatiivinen muutos
• YKR-ruudut, joissa vähintään 20 asukasta/ha (kpl)		616	633	630	640	643	↑	positiivinen muutos
• YKR-ruudut, joissa vähintään 50 asukasta/ha (kpl)			208	204	206	211	↑	positiivinen muutos
• Asukkaiden määrä yli 20 asukasta/ha olevilla YKR-ruuduilla (kpl)		189 055	194 189	197 494	201 981	202 538	↑	positiivinen muutos
• Asukkaiden määrä yli 20 asukasta/ha olevilla YKR-ruuduilla suhteessa koko kaupungin väkilukuun (%)		81,19	91,95	82,17	82,82	79,6	↑	negatiivinen muutos
Ilmasto-/hiilineutraaliusselvitys tehty merkittävimmissä kaavakohteissa (%)			100	100	100		↑	
Osuus kaupunginvaltuuston hyväksymissä uusista kaavoista, joissa vihertehokkuus on määritelty (%)			100			100	↑	ei muutosta
Osuus rakennuslupapäätöksistä, joissa on noudatettu asemakaavan mukaista vihertehokkuutta. Tavoite 90 prosenttia. (90 %)						90	↑	ei muutosta

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Sään ääri-ilmiöihin (esim. kuivuus, kuumuus, rankkasateet) varautumisen johtamisjärjestelmän kehittäminen (edistyminen)								
Hulevesirakenteiden suunnittelu ja rakentamisen vauhti vuodessa								
• Hulevesisuunnitelmat (kpl)	1	6	0	1	2	0	↑	negatiivinen muutos
• Rakennetut hulevesikohteet (kpl)	3	5	0	1	3	2	↑	negatiivinen muutos
Lähivirkistysalueiden ja viheralueiden saavutettavuus								
• Osuus väestöstä, joilla lähivirkistysalue/viheralue on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)	91,1	97,1	99,8	98,2	99,8	99,8	↑	ei muutosta
• Osuus väestöstä, joilla lähivirkistysalue/viheralue on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)	96,6	97,3	100	100	100	100	↑	ei muutosta
Kulkumuotojakauma								
• Henkilöautoa käyttävien osuus väestöstä (%)					42		↓	
• Joukkoliikennettä käyttävien osuus väestöstä (%)					20		↑	
• Pyörällä kulkevien osuus väestöstä (%)					7		↑	
• Kävellessä kulkevien osuus väestöstä (%)					30		↑	

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
• Kulkumuotona muuta käyttävien osuus väestöstä (%)					1		↑	
Pyöräilyn laatukäytävien pituus (km)			14		21,9	21,9	↑	ei muutosta
Joukkoliikenteen pysäkkien saavutettavuus								
Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävien pyöräteiden pituus (m/as)		0,042	0,049	0,065	0,087	0,089	↑	positiivinen muutos
Joukkoliikenteen matkustajat, sisäinen liikenne (kpl nousua)	8 613 000	8 641 000	100 96 000	12 053 000	14 063 000	13 740 000	↑	negatiivinen muutos
Pyöräilijät (kpl)			702 102			613 790	↑	negatiivinen muutos
Palvelujen saavutettavuus (asukkaita kpl, % koko väestöstä 700 m ja 300 m etäisyydellä palvelusta)								
• 0-6-vuotiaiden lasten osuus vastaavan ikäluokan väestöstä, joilla päiväkotia on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)		59,6	58,68	58,2	57,8	57,6	↑	negatiivinen muutos
• 0-6-vuotiaiden lasten osuus vastaavan ikäluokan väestöstä, joilla päiväkotia on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)		90,5	90,22	89,9	90	89,6	↑	negatiivinen muutos
• Osuus väestöstä, joilla julkisen liikenteen pysäkki on enintään 300 metrin päässä kotoa	92	88,6	98,6	98,6	98,6	92,8	↑	negatiivinen muutos
• Osuus väestöstä, joilla julkisen liikenteen pysäkki on enintään 700 metrin päässä kotoa	99,8	96,3	99,9	99,9	99,9	99,8	↑	negatiivinen muutos

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
• Osuus väestöstä, joilla kaupunkipyöräasema on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)	42,1	44,4	42,5	46,1	46,4	47	↑	positiivinen muutos
• Osuus väestöstä, joilla kaupunkipyöräasema on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)	60,6	60,6	62,6	63,3	63,5	65	↑	positiivinen muutos
• Osuus väestöstä, joilla lähivirkistysalue/viheralue on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)	91,1–	97,1	99,8	98,2	99,8	99,8	↑	ei muutosta
• Osuus väestöstä, joilla lähivirkistysalue/viheralue on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)	96,6	97,3	100	100	100	100	↑	ei muutosta
• 7-12-vuotiaiden lasten osuus vastaavan ikäluokan väestöstä, joilla peruskoulu (luokat 1–6) on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)	–	11,8	15,61	17,3	17,3	18,5	↑	positiivinen muutos
• 7-12-vuotiaiden lasten osuus vastaavan ikäluokan väestöstä, joilla peruskoulu (luokat 1–6) on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)	–	41,9	55,92	59,2	59,4	62,9	↑	positiivinen muutos
• Osuus väestöstä, joilla päivittäistavarakauppa on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)	37,7	36,6	36,8	37,1	–	–	↑	
• Osuus väestöstä, joilla päivittäistavarakauppa on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)	78,1	76,1	77,3	78,4	–	–	↑	
• Osuus väestöstä, joilla kirjasto tai kirjastoautopysäkki on enintään 300 metrin päässä kotoa (%)	24,2	15,3	25,1	40,1	14	14,8	↑	positiivinen muutos

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
• Osuus väestöstä, joilla kirjasto tai kirjastoautopysäkki on enintään 700 metrin päässä kotoa (%)	69,6	40,1	71,4	88,1	52,8	55,3	↑	positiivinen muutos
Sähköautojen osuus autokannasta (%)		6,64		14,5		21,2	↑	positiivinen muutos
EU:n ilmanlaadun raja-arvojen ylitykset, hengitettävien hiukkasten (PM10) vuorokausiraja-arvon ylitysten määrä (kpl)	0	2	6	10	2	3	↓	negatiivinen muutos

Hiilineutraali energia

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Vantaan alueen lämmityksen päästöt ja ne verrattuna vuoteen 1990								positiivinen muutos
• Lämmityksen päästöt yhteensä (1000 t CO ₂ -ekv.)	318	356	393	358	324	314	↓	positiivinen muutos
• Lämmityksen päästöt verrattuna vuoteen 1990 (%)	-21	-12	-3	-12	-20	-22	↓	positiivinen muutos
Vantaan alueen sähkön käytön päästöt ja ne verrattuna vuoteen 1990								positiivinen muutos
• Sähkön päästöt yhteensä (1000 t CO ₂ -ekv.)	127	120	114	90	78	71	↓	positiivinen muutos
• Sähkön päästöt verrattuna vuoteen 1990 (%)	-23	-28	-31	-45	-52	-57	↓	positiivinen muutos
Uusiutuvan energian osuus kaukolämmön tuotannosta (%)	28,6	20	20,4	17,1	17,1	17,4	↑	positiivinen muutos
Aurinkosähkön tuotanto (MWh)	-	-	19 000	28 800	37 000	43 300	↑	positiivinen muutos

Materiaalien linkaari ja kiertotalous

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Kaupungin hankkeet, joissa vähähiilisen rakentamisen kriteerit ovat käytössä								
• Kaupungin vähähiilisten hankkeiden lukumäärä (kpl)	-	1	1	3	4	3	↑	positiivinen muutos
• Kaupungin vähähiilisten hankkeiden osuus kaikista kaupungin hankkeista (%)	-	20	30	60	70	25	↑	negatiivinen muutos
Puurakentamisen kehittyminen Vantaalla (kpl, %) Valmistumispäivän mukaan								
• Valmistuneiden puurakenteisten rakennusten määrä (kpl)	383	326	466	391	155	149	↑	positiivinen muutos
• Valmistuneiden puurakenteisten rakennusten osuus kaikista valmistuneista rakennuksista (%)	78	73	78	79	70	75	↑	positiivinen muutos
• Valmistuneiden puujulkisivuisten rakennusten määrä (kpl)	388	312	464	379	150	155	↑	positiivinen muutos
• Valmistuneiden puujulkisivuisten rakennusten osuus kaikista valmistuneista rakennuksista (%)	79	69	78	77	68	79	↑	positiivinen muutos
Tonttivaraukset vähähiiliseen rakentamiseen								
• Vähähiiliseen rakentamiseen osoitettujen tonttivarauksen määrä (kpl)			0	0	0	1	↑	positiivinen muutos
• Vähähiiliseen rakentamiseen osoitettujen tonttivarauksen osuus kaikista tonttivarauksista (%)			0	0	0	50	↑	positiivinen muutos
Purkukohteiden, joissa on tehty purkukartoitus, osuus kaikista purkukohteista (%)			70	30	100	100	↑	ei muutosta
Purkukohteista kierrätykseen menneet materiaalit (t)			3 615	2 726	2 620	3 349	↑	positiivinen muutos

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Purettavaksi suunnitellut (design for disassembly) rakennukset								
• Purettavaksi suunniteltujen (design for disassembly) rakennusten määrä (kpl)			2	1	2	1	↑	negatiivinen muutos
• Purettavaksi suunniteltujen (design for disassembly) rakennusten osuus kaikista suunnitelluista rakennuksista (%)							↑	
Muunneltavaksi suunnitellut (design for adaptability) rakennukset								
• Muunneltavaksi suunniteltujen (design for disassembly) rakennusten määrä (kpl)			2	1	2	1	↑	negatiivinen muutos
• Muunneltavaksi suunniteltujen (design for disassembly) rakennusten osuus kaikista suunnitelluista rakennuksista (%)							↑	
Massojen hallinnan kautta kierrätetyt maamassat								
• Maankaatopaikalle viedyt maamassat (t)			1 523 790	616 317	1 019 909	1 036 249	↓	negatiivinen muutos
• Kaupungin omarakentamisen massat (t)			280 000	49 405	149 380	151 773	↓	negatiivinen muutos
Timmi-järjestelmän piirissä olevat tilat (kpl)			1 114	1 142	1 117	1 131	↑	positiivinen muutos
Yhteiskäytössä olevat kaupungin virka-autot (kpl)			3	4	5	7	↑	positiivinen muutos
Täyssähköautot, joissa on yhteiskäyttösovellus (kpl)			3	4	5	5	↑	ei muutosta
Yhdyskuntajätteen kierrätysaste (%)		44,3	43,8	46	47		↑	
Ruokahävikki päiväkodeissa, kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa (t)					247	261	↓	negatiivinen muutos

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Kokonaisbiojäte ruokailijaa kohden päiväkodit kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa (g)	50	50,5	50,1	51	41	42,7	↓	negatiivinen muutos
Polttoon toimitetut sekajätteet eli asuinkiinteistöiltä kuljetetut sekajätteet (kg/as)			137,8	129,7	135,1*	133	↓	positiivinen muutos
Asuinkiinteistöiltä kuljetetut biojätteet (kg/as)			22,1	22,2	25,1	25,4	↑	positiivinen muutos
Kierrätetty rakennusjätteen määrä (t)							↑	
Rakennus- ja purkujätteen materiaalihyötykäyttöaste (%)							↑	

Monimuotoinen luonto

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin pinta-alasta								
• Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin pinta-alasta (%)	6,5	6,8	6,8	6,8	6,8	7,2	↑	positiivinen muutos
• Luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin pinta-alasta, m ² /asukas		67,6	66,7	65,4		69,9	↑	positiivinen muutos
Kaupunkitasoiset luontoinventoinnit (kpl)			7	2	1	1	↑	ei muutosta
Metsäiset alueet suhteessa maapinta-alaan (%)		41,65					↑	
Ennallistetut alueet (ha)			56			31	↑	negatiivinen muutos
Pintavesien ekologinen tila (% eri luokissa)							↑	

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Purovesien laadun seurantatulokset (Kylmäojan piilevätulokset eri luokissa)							↑	
Purovesien laadun seurantatulokset (Krakanojan ja Rekolanojan piilevätulokset eri luokissa)							↑	
Hoidossa olevat arvoniityt							↑	
• Hoidossa olevat arvoniityt (kpl)			2	2	2	2	↑	ei muutosta
• Hoidossa olevat arvoniityt (pinta-ala, ha)			32 092	32 092	32 092	32 092	↑	ei muutosta
Kaupungin järjestämien vieraslajitorjuntatalkoot (kpl)			4	5		32	↑	positiivinen muutos
Vieraslajitalkoisiin osallistuneet kuntalaiset (henkilöä)			23	25			↑	
Toteutetut reitit luonnonsuojelualueilla (km)			0		0,16		↑	
Laadittujen suojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelmien määrä (kpl)			2	1		2	↑	positiivinen muutos

Vastuullinen Vantaa

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Mediatiedotteet, joissa huomioit hiilineutraalius- ja ympäristönäkökulmat (kpl)			68	23	33	21	↑	negatiivinen muutos
Osallisuustoimenpiteiden määrä (kpl)	1	1	2	1	1	6	↑	positiivinen muutos
Kampanjat ja tavoitettavuus								
• Kampanjoiden määrä (kpl)							↑	
• Kampanjan tavoittamat henkilöt (kpl)							↑	
Ilmastoinfon tiedotteet, osallisuustoimenpiteet ja kampanjat								
• Tiedotteiden määrä (kpl)			13			3	↑	negatiivinen muutos
• Osallisuustoimenpiteiden ja kampanjoiden määrä (kpl)					24	24	↑	ei muutosta
Kestävän elämän, ilmasto- ja ympäristövastuukurssien, opintojaksojen ja tutkinnon osien järjestäminen (kpl)			7				↑	
Vantaalaiset Ilmastoinfon verkkokurssialusta Koutsin kurssin suorittaneiden määrä (kpl)					218	111	↑	negatiivinen muutos
Ilmastoinfon energianeuvonnan kursseille osallistuneet vantaalaiset (kpl)			-		143	145	↑	positiivinen muutos
HSY:n ympäristökasvatuksen kautta tilatut oppitunnit (kpl)			443	221,5			↑	
HSY:n vantaalaiset kummikoulut (kpl)			4	4			↑	
Hävikkiterminaalin läpi kulkenut hävikki (kg)	666 026	596 358,9	491 848	750 000	680 000	610 000	↓	positiivinen muutos

Indikaattori	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Toivottu kehityssuunta	Toteutuma
Ruoka-apuverkoston tavoittamat vantaalaiset viikossa (kpl)	5 000	5 000	5 000	5 000	5 500	5 000	↓	positiivinen muutos
Kaupunkiorganisaation ympäristövastuukoulutusten määrä (kpl)	12	18	21	22	20	20	↑	ei muutosta
Ympäristövastuukoulutuksiin osallistuneiden määrä (kpl)	222	322	202	325	343	413	↑	positiivinen muutos
Ekotukihenkilöiden määrä (kpl)	589	625	647	671	700	726	↑	positiivinen muutos
Käytössä olevien ympäristöjärjestelmien määrä (kpl)			2	2	3	3	↑	ei muutosta
Ympäristösertifioitujen oppilaitosten, koulujen ja päiväkotien määrä (kpl)	9	9	10	11	8	6	↑	negatiivinen muutos
Riskianalyseillä selvitettyjen ympäristövaikutuksiltaan merkittävimpien tuoteryhmien määrä (kpl)							↑	
Tuoteryhmien elinkaaritarkastelu							↑	
• Tuoteryhmät, joissa elinkaaritarkastelu on otettu käyttöön (kpl)							↑	
• Niiden tuoteryhmien osuus, jossa elinkaaritarkastelu on otettu käyttöön (%)							↑	
Green deal -sopimusten tavoitteet toteutettu (eteneminen), toteutuneiden mittareiden osuus (%)		59,26	66,67	70,37	88,90	92,60	↑	positiivinen muutos
Käytössä olevat Ekokompassi-sertifikaatit ja muut ympäristöjärjestelmät (kpl)			2	2	3	3	↑	ei muutosta
Ilmastoyhteistyö yritysten kanssa – (Vantaan toimintamallin toteuttaminen. Toteutuneiden ja osittain toteutuneiden tavoitteiden osuus %)			91				↑	

Vantaa

Julkaisija
Vantaan kaupunki
2026
Kaupunkiympäristön toimiala
Ympäristökeskus